

Wat stelt het raadsvoorstel nou voor?

Onderzoek naar kwaliteit raadsvoorstellen

Vergelijkend onderzoek in
Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Wierden

Rekenkamer West Twente

Rapport

Oktober 2008

Inhoudsopgave

DEEL 1	BESTUURLIJKE BOODSCHAP REKENKAMER.....	4
Hoofdstuk 1: Inleiding.....		5
1.1	<i>Aanleiding: adequate en snelle besluitvorming van de raad.....</i>	5
1.2	<i>Doelstelling: proces totstandkoming en inhoudelijke kwaliteit raadsvoorstellen</i>	5
1.3	<i>Analysekader: proces, kwaliteit en beleving van raadsleden.....</i>	5
1.4	<i>Vraagstelling: kwaliteit van raadsvoorstellen.....</i>	7
1.5	<i>Raadsvoorstellen vanuit het college; oplegnotities door de griffie</i>	7
1.6	<i>Leeswijzer: waar kunt u wat vinden?.....</i>	8
Hoofdstuk 2: Uitkomsten onderzoek.....		9
2.1	<i>Kwaliteit raadsvoorstellen in Rijssen-Holten het hoogst.....</i>	9
2.2	<i>Totstandkoming raadsvoorstellen op soortgelijke wijze in drie gemeenten</i>	10
2.3	<i>Alternatieve beleidskeuzes en communicatie ontbreekt bij de drie gemeenten</i>	11
DEEL 2	BEVINDINGENRAPPORT	14
Hoofdstuk 3: Praktijk totstandkoming en distributie raadsvoorstellen.....		15
3.1	<i>Hellendoorn: praktijk totstandkoming raadsvoorstellen wijkt af van planning</i>	16
3.2	<i>Rijssen-Holten: meerdere ambtenaren betrokken bij totstandkoming</i>	18
3.3	<i>Wierden: ondersteuning griffie door cursussen en gesprekken met ambtenaren.....</i>	20
Hoofdstuk 4: Beoordeling kwaliteit raadsvoorstellen		22
4.1	<i>Sjabloon Rijssen-Holten het meest volledig, Hellendoorn meest concreet.....</i>	22
4.2	<i>Hellendoorn: overzichtelijk, maar vaak niet volledig</i>	23
4.3	<i>Rijssen-Holten: juiste informatiebalans en goed leesbaar.....</i>	26
4.4	<i>Wierden: redelijk overzichtelijk, maar slecht leesbaar.....</i>	28
Hoofdstuk 5: Kwaliteitsbeleving raadsvoorstellen door raadsleden.....		31
5.1	<i>Hellendoorn: volledigheid raadsvoorstellen scoort het slechtst</i>	31
5.2	<i>Rijssen-Holten: hoge score op overzichtelijkheid en leesbaarheid</i>	32
5.3	<i>Wierden: overzichtelijkheid en volledigheid matig.....</i>	34

Bijlage 1	Bestuurlijke reactie college van B&W en nawoord Rekenkamercommissie.....	36
Bijlage 2	Verantwoording onderzoeksanpak	41
Bijlage 3	Overzicht geïnterviewde personen.....	42
Bijlage 4	Overzicht geraadpleegde documenten	43
Bijlage 5	Gehanteerd toetsingskader	45
Bijlage 6	Overzicht gehanteerde figuren en tabellen	47
Bijlage 7	Gemiddelde scores per norm per gemeente.....	48
Bijlage 8	Sjabloon raadsvoorstel Hellendoorn.....	51
Bijlage 9	Sjabloon raadsvoorstel Rijssen-Holten.....	53
Bijlage 10	Sjabloon raadsvoorstel Wierden	55
Bijlage 11	Raadsvoorstel Hellendoorn bestuurlijke samenwerking	57
Bijlage 12	Raadsvoorstel Wierden verbetering imago	63

DEEL 1 BESTUURLIJKE BOODSCHAP REKENKAMER

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 *Aanleiding: adequate en snelle besluitvorming van de raad*

De rekenkamer West-Twente heeft onderzoek gedaan naar de kwaliteit van raadsvoorstellen in Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden.

Aanleiding hiervoor is gelegen in het feit dat raadsleden uit deze drie gemeenten aangaven belang te hechten aan de kwaliteit van raadsvoorstellen. Wil de raad zijn kaderstellende en controlerende rol goed kunnen vervullen, dan moeten raadsvoorstellen dusdanig opgesteld worden dat de raad er adequaat - en binnen een beperkte hoeveelheid tijd - een besluit over kan nemen. De praktijk wijst echter uit dat er grote verschillen bestaan tussen een grijpbaar raadsvoorstel, en het ruime kader waarbinnen beleid opgesteld en uitgevoerd kan worden. Deze situatie wordt deels veroorzaakt doordat er binnen gemeenten vaak geen heldere spelregels bestaan voor de processen rond de informatievoorziening van college aan de raad.

Verantwoordelijkheden liggen vaak niet vast, als gevolg waarvan processen niet uniform verlopen. Dit heeft direct gevolgen voor de kwaliteit van de informatievoorziening (en de raadsvoorstellen) zelf.

In de voor u liggende onderzoeksrapportage over de kwaliteit van raadsvoorstellen, geeft de rekenkamer inzicht in de inhoudelijke kwaliteit van de raadsvoorstellen en de kwaliteit van het proces van de totstandkoming van raadsvoorstellen in de drie gemeenten. Op basis van dit inzicht stelt de rekenkamer concrete verbeterpunten op, waar de ambtelijke en bestuurlijke organisaties van de drie gemeenten direct mee aan de slag kunnen.

1.2 *Doelstelling: proces totstandkoming en inhoudelijke kwaliteit raadsvoorstellen*

Het doel van het onderzoek naar kwaliteit van raadsvoorstellen is driedelig:

- 1) Inzicht bieden in het proces van totstandkoming van raadsvoorstellen in de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden.
- 2) Beoordelen of deze raadsvoorstellen voldoen aan de vooraf opgestelde kwaliteitscriteria.
- 3) Inzicht in de kwaliteitsbeleving van raadsvoorstellen door raadsleden zelf.

Daarnaast heeft het onderzoek tot doel concrete aanbevelingen te doen over hoe raadsvoorstellen in de toekomst optimaal opgesteld kunnen worden.

1.3 *Analysekader: proces, kwaliteit en beleving van raadsleden*

Voor dit onderzoek is het van belang dat aanbevelingen terecht komen bij het juiste bestuursorgaan (college of raad). Wie is verantwoordelijk voor de kwaliteit, de totstandkoming en de distributie van raadsvoorstellen? In dit onderzoek kijkt de rekenkamer daarom eerst naar (1) het proces van totstandkoming van raadsvoorstellen, voordat zij (2) deze inhoudelijk beoordeelt aan de hand van vooraf bepaalde kwaliteitscriteria *overzichtelijkheid, leesbaarheid*

en *volledigheid*. Ook bekijkt de rekenkamer (3) de kwaliteitsbeleving van de raadsleden zelf, als primaire ontvangers en beoordelaars van raadsvoorstellen.

1) Onderzoek naar het proces van totstandkoming raadsvoorstellen

De rekenkamer start met een inventarisatie van de wijze waarop processen rond de informatievoorziening binnen de drie gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden verlopen. Onderzocht wordt hoe en met welke intensiteit raadsvoorstellen door het college aan de raad worden aangeboden, en in welke mate raadsleden zelf een actieve rol vervullen in de totstandkoming van voorstellen. Hoe liggen deze verhoudingen? Worden voorstellen begeleid door oplegnotities? Bestaan er standaard sjablonen voor raadsvoorstellen? Bestaan er procesbeschrijvingen die voor opstellers van raadsvoorstellen dienen als leidraad? Zijn er standaard procedures waaraan college en/of raadsleden zich moeten houden? Ook wordt de rol van de griffier in de totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen onder de loep genomen.

2) Onderzoek naar de inhoudelijke kwaliteit van raadsvoorstellen

Aangezien iedere gemeente werkt met een sjabloon, zijn voorafgaand aan de analyse van de raadsvoorstellen zelf, eerst de sjablonen nader bekeken. Dit vanuit het idee dat het sjabloon de basis is voor een kwalitatief goed raadsvoorstel: het moet het raadsvoorstel de gelegenheid geven aan de normen te kunnen voldoen. Als bijvoorbeeld in het sjabloon een kopje 'tijdspad/planning' ontbreekt, is de kans kleiner dat het voorstel hier wel in voorziet.

De beoordeling van een selectie raadsvoorstellen (tien raadsvoorstellen per gemeente) heeft plaatsgevonden aan de hand van een vooraf opgesteld normenkader. Dit normenkader omvat kwaliteitscriteria waaraan raadsvoorstellen moeten voldoen, in termen van **overzichtelijkheid**, **leesbaarheid** en **volledigheid**¹. Uitgangspunt bij de beoordeling is dat op basis van het raadsvoorstel de politieke discussie in de gemeenteraad gevoerd moet kunnen worden. Dit betekent dat de kern van achterliggende nota's, verordeningen en/of beleidsstukken in het voorstel opgenomen dienen te zijn. Ook moet een willekeurige lezer (burger) het voorstel kunnen begrijpen. Een raadsvoorstel waarin het college alleen voorstelt "in te stemmen met het opgestelde veiligheidsbeleid", zonder daarbij de kern van dit veiligheidsbeleid te noemen, voldoet niet aan dit uitgangspunt, en zal dan ook onvoldoende scores op het aspect volledigheid.

In de beoordeling van de raadsvoorstellen zijn per gemeente 10 raadsvoorstellen meegenomen. Hierbij is geanalyseerd in hoeverre deze voldoen aan de criteria *overzichtelijkheid*, *leesbaarheid* en *volledigheid*. Per criterium krijgen de 10 geanalyseerde raadsvoorstellen een cijfer. Deze staat voor de mate waarin de voorstellen voldoen aan de norm:

- Cijfer 1: het voorstel voldoet *niet* aan de norm
- Cijfer 2: het voorstel voldoet *matig / deels* aan de norm
- Cijfer 3: het voorstel voldoet *voldoende* aan de norm
- Cijfer 4: het voorstel voldoet *goed* aan de norm

¹ Ieder criterium omvat meerdere normen. Zie bijlage 5 voor het gehanteerde toetsingskader. Zie bijlage 7 voor een overzicht van gemiddelde scores per gemeente op de individuele normen.

Alhoewel de kwaliteitscriteria deels overlappen, vormen ze volgens de rekenkamer gezamenlijk een adequaat instrument om raadsvoorstellen inhoudelijk te beoordelen. Voor ieder kwaliteitscriterium zijn concrete ijkpunten geformuleerd. Deze zijn in een normenkader (bijlage 5 bij dit rapport) samengevat.

3) Onderzoek naar kwaliteitsbeleving van raadsvoorstellen door raadsleden

Uiteindelijk moet een raadsvoorstel als doel hebben dat raadsleden ze adequaat en binnen een korte termijn kunnen doorgronden, teneinde een goed afgewogen keuze te kunnen maken. Daarom is een online enquête onder raadsleden uitgezet, waarin hen is gevraagd in hoeverre zij de raadsvoorstellen in hun gemeente overzichtelijk, leesbaar en volledig vinden. Hiervoor heeft de rekenkamer twee keer een uitnodiging per e-mail verzonden. Daarnaast heeft zij een aantal raadsleden nagebeld met het verzoek om de enquête in te vullen. Uiteindelijk hebben 7 raadsleden uit Rijssen-Holten, eveneens 7 raadsleden uit Hellendoorn en 10 raadsleden uit Wierden de enquête ingevuld. In de beantwoording is sprake van een evenwichtige spreiding over de verschillende raadsfracties.

1.4 Vraagstelling: kwaliteit van raadsvoorstellen

Op basis van het bovenstaande, luidt de centrale onderzoeksvraag:

Wat is de kwaliteit van raadsvoorstellen in de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden?

De centrale vraag van het onderzoek is uitgesplitst in drie deelvragen:

1. Hoe komen raadsvoorstellen binnen de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden tot stand? Zijn hier verschillen in te ontdekken?
2. Voldoen deze raadsvoorstellen aan de vooraf opgestelde kwaliteitscriteria overzichtelijkheid, leesbaarheid en volledigheid? Zijn er verschillen te ontdekken tussen de drie gemeenten op dit gebied?
3. In hoeverre vinden raadsleden uit de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden dat de raadsvoorstellen in hun gemeente van goede kwaliteit zijn, dat wil zeggen of ze overzichtelijk, leesbaar en volledig zijn?

1.5 Raadsvoorstellen vanuit het college; oplegnotities door de griffie

In dit onderzoek wordt een raadsvoorstel als volgt gedefinieerd:

Een voorstel dat door het college voorgelegd wordt aan de gemeenteraad met als doel in te stemmen met een voorgesteld besluit of beleidswijziging.

In een enkel geval kan een raadsvoorstel ook door het presidium of (met het oog op het recht van het initiatief) door individuele raadsleden voorgelegd worden. In het onderzoek is één raadsvoorstel van deze aard opgenomen. De focus in het onderzoek ligt echter op raadsvoorstellen die door het college zijn opgesteld. Dit komt overeen met het doel van het

onderzoek om aanbevelingen te doen aan - met name - het college over hoe de kwaliteit van de raadsvoorstellen te verbeteren.

In dit onderzoek spreekt de rekenkamer verscheidende malen over oplegnotities. Hiermee doelt zij op notities die de griffier toevoegt aan raadsvoorstellen van het college. Deze notities dienen ter verduidelijking en/of als toelichting op het raadvorstel. Het gaat bij oplegnotities dus niet om B&W-voorstellen of adviezen.

1.6 Leeswijzer: waar kunt u wat vinden?

Het rapport is verdeeld in een bestuurlijk rapport en een bevindingenrapport. In het bestuurlijk rapport vindt u achtereenvolgens de conclusies en aanbevelingen, de bestuurlijke reactie en het nawoord van de rekenkamercommissie.

Het bevindingenrapport is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 begint met een samenvatting van de bevindingen, conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek. Hiermee wordt de centrale vraagstelling beantwoord.

Vervolgens gaat *hoofdstuk 3*, op basis van interviews met de griffies van de drie gemeenten, in op de totstandkoming en de distributie van raadsvoorstellen binnen de gemeente Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden.

In *hoofdstuk 4* van dit rapport geeft de rekenkamer een kwalitatieve beoordeling van de raadsvoorstellen in de drie gemeenten. Zij beoordeelt de raadsvoorstellen aan de hand van criteria op het gebied van overzichtelijkheid, leesbaarheid en volledigheid.

Hoofdstuk 5 geeft de resultaten van de uitgezette enquête onder raadsleden weer.

Hoofdstuk 2: Uitkomsten onderzoek

2.1 Kwaliteit raadsvoorstellen in Rijssen-Holten het hoogst

De rekenkamer formuleerde de navolgende centrale vraagstelling, die in deze paragraaf wordt beantwoord.

Wat is de kwaliteit van raadsvoorstellen in de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden?

De kwaliteit van de raadsvoorstellen is in *Rijssen-Holten* het hoogst. Dit blijkt zowel uit de analyse van de rekenkamer, als uit de enquête onder raadsleden. Op de criteria 'overzichtelijkheid' en 'leesbaarheid' scoort zij een ruime voldoende in de beoordeling van de rekenkamer. Raadsleden geven op deze criteria minimaal een voldoende. Op het criterium volledigheid scoort Rijssen-Holten matig. Ook raadsleden zijn hier het minst positief over.

Hellendoorn komt op de tweede plaats. Zij scoort in de beoordeling van de rekenkamer het hoogst op de criteria 'overzichtelijkheid' en 'leesbaarheid' (een voldoende). Raadsleden zijn hier kritischer over. Zij beoordelen de kwaliteit op deze criteria als matig tot voldoende. *Hellendoorn* scoort op het criteria 'volledigheid' matig. Ook raadsleden beoordelen de kwaliteit op dit criterium het laagst.

Uit de beoordeling van de rekenkamer blijkt de kwaliteit van raadsvoorstellen in *Wierden* het laagste te zijn. Op het criterium 'overzichtelijkheid' scoren de raadsvoorstellen een voldoende. De 'leesbaarheid' en 'volledigheid' van de raadsvoorstellen beoordeelt de rekenkamer als matig. Deze beoordeling komt overeen met de beoordeling van de raadsleden, die ook het meest te spreken zijn over de overzichtelijkheid van de raadsvoorstellen. Wel zijn raadsleden over het algemeen kritischer: zij beoordelen de raadsvoorstellen op alle drie de criteria als matig.

In paragraaf 2.2 en 2.3 geeft de rekenkamer een antwoord op de vooraf geformuleerde deelvragen.

2.2 *Totstandkoming raadsvoorstellen op soortgelijke wijze in drie gemeenten*

Deelvraag 1

Hoe komen raadsvoorstellen binnen de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden tot stand? Zijn hier verschillen in te ontdekken?

In Wierden, Hellendoorn en Rijssen-Holten voldoet het proces van de totstandkoming van raadsvoorstellen bijna geheel aan de normen. In alle drie de gemeenten is dit proces duidelijk vastgelegd en bekend in de gehele gemeentelijke organisatie.

Tegelijkertijd worden raadsvoorstellen in de praktijk nog wel eens later ingediend dan gepland. Aan de ene kant komt deze ruimte voor flexibiliteit - vaak in overleg tussen de griffie en de ambtelijke organisatie - de kwaliteit van de raadsvoorstellen wellicht ten goede. Aan de andere kant zorgt het (te) laat inleveren van raadsvoorstellen vaak voor (1) een opstapeling van raadsvoorstellen. Dit wordt duidelijk uit het feit dat er geen sprake is van een evenwichtige spreiding van het aantal te behandelen raadsvoorstellen over de verschillende raadsvergaderingen (voor de zomer en voor de kerst is het 'spitsuur'). Hierdoor zijn raadsleden (door tijdgebrek) niet goed in staat de behandeling van het raadsvoorstel voor te bereiden.

Het proces van de totstandkoming van raadsvoorstellen komt in de drie gemeenten overeen. Kortweg beschreven: een desbetreffende ambtenaar schrijft het B&W-voorstel (met bijbehorend raadsvoorstel) en stuurt deze door naar het afdelingshoofd. Dit afdelingshoofd parafeert het voorstel en stuurt het op zijn/haar beurt naar de gemeentesecretaris en het college. Het college stelt het raadsvoorstel vast en stuurt het daarna door naar de griffier. De griffier agendeert het raadsvoorstel en zendt het toe naar de raadsleden.

De griffiers van de drie gemeenten zijn van mening dat de kwaliteit van de raadsvoorstellen de verantwoordelijkheid is van het college. Op het moment dat raadsleden deze kwaliteit als onvoldoende ervaren, is het aan hen om het college hierop aan te spreken.

In de drie gemeenten heeft de griffier (vaak in overleg met de gemeentesecretaris) wel een ondersteunende taak. In Hellendoorn komt deze tot uiting in het beschrijven van de leidraad 'hoe schrijf je een raadsvoorstel?'. In Rijssen-Holten voegt de griffier aan ieder raadsvoorstel een oplegnotitie toe, waarin zij een toelichting geeft op het voorstel. In Wierden bieden de ambtelijke organisatie en de griffier een schrijfcursus aan. Daarnaast organiseren zij momenten waarop de griffier en ambtenaren gezamenlijk praten over eventuele verbeteringen in de raadsvoorstellen. Ondanks deze ondersteuning in het schrijven van raadsvoorstellen, vinden de geënquêteerde raadsleden in alle drie de gemeenten de raadsvoorstellen van wisselende kwaliteit: de (schrijf)vaardigheden zijn per ambtenaar verschillend.

Op basis van bovenstaande conclusies, komt de rekenkamer met de volgende **aanbevelingen** ten aanzien van de totstandkoming van raadsvoorstellen:

1. College: maak duidelijke afspraken over de termijnen waarbinnen raadsvoorstellen ingediend dienen te worden en draag er zorg voor dat raadsvoorstellen zich niet opstapelen. Op deze manier kunnen raadsleden zich beter voorbereiden op het komende raadsvoorstel (ze weten wanneer ze het kunnen verwachten).

2. College: draag blijvend zorg voor de organisatie van schrijftrainingen voor ambtenaren, zodat variatie in de kwaliteit van raadsvoorstellen zoveel mogelijk wordt tegengegaan.
3. Raad: waak er blijvend voor dat de raadsvoorstellen van afdoende kwaliteit zijn om de kaderstellende en controlerende rol te kunnen uitvoeren. Wees er bewust van dat het de verantwoordelijkheid van de raad is om het college aan te spreken op raadsvoorstellen die onvoldoende kwaliteit bevatten.

2.3 Alternatieve beleidskeuzes en communicatie ontbreekt bij de drie gemeenten

Deelvraag 2 en 3

Voldoen de raadsvoorstellen aan de vooraf opgestelde kwaliteitscriteria overzichtelijkheid, leesbaarheid en volledigheid?

In hoeverre vinden raadsleden uit de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden dat de raadsvoorstellen in hun gemeente van goede kwaliteit zijn, dat wil zeggen of ze overzichtelijk, leesbaar en volledig zijn?

De beantwoording van bovenstaande deelvragen beantwoordt de rekenkamer per gemeente.

Hellendoorn: kwaliteit raadsvoorstellen net niet voldoende

In de beoordeling van de raadsvoorstellen door de rekenkamer voldoet de gemeente Hellendoorn net niet aan de normen (een 2.9, waarbij een 3.0 een voldoende betekent). De beoordeling van de geënquêteerde raadsleden komt hiermee overeen: zij beoordelen de raadsvoorstellen als matig tot voldoende.

De rekenkamer trekt de volgende **deelconclusies** - ten aanzien van de overzichtelijkheid, leesbaarheid en volledigheid - over de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Hierin zijn de opmerkingen van raadsleden meegenomen (zie paragraaf 5.1).

- 1 de overzichtelijkheid en leesbaarheid van de raadsvoorstellen zijn voldoende, de overzichtelijkheid is matig;
- 2 raadsvoorstellen zijn voorzien van een goed tijdspad en een termijn waarin het voorstel uitgevoerd gaat worden;
- 3 het sjabloon dat de gemeente Hellendoorn gebruikt, biedt goede handvatten voor een goede kwaliteit van de raadsvoorstellen;
- 4 er worden geen alternatieve beleidskeuzes gegeven in het raadsvoorstel (met een eventuele uitleg van het college waarom zij niet pleit voor deze andere mogelijkheden);
- 5 een goede onderbouwing van het raadsvoorstel komt vaak wel voor, maar in sommige gevallen ontbreekt deze;
- 6 er wordt niet ingegaan op de vraag hoe het voorstel gecommuniceerd wordt naar burgers en belanghebbenden;
- 7 sommige raadsvoorstellen zijn matig geschreven, waarbij sprake is van wollige taal en te lange zinnen.

Op basis van het bovenstaande, komt de rekenkamer met de volgende **aanbevelingen** voor de gemeente Hellendoorn:

- 1 draag zorg voor het weergeven van alternatieve beleidskeuzes, een goede onderbouwing van het voorstel en voor de wijze waarop het voorstel gecommuniceerd gaat worden (dit kan bijvoorbeeld door deze zaken als vaste onderdelen in het sjabloon terug te laten komen);
- 2 draag er zorg voor dat ambtenaren zich zelf bekwamen in het schrijven van korte en bondige raadsvoorstellen (waarin geen lange zinnen voorkomen, zinnen goed lopen en geen spelfouten voorkomen).

Rijssen-Holten: kwaliteit raadsvoorstellen ruim voldoende

In de beoordeling van de raadsvoorstellen door de rekenkamer voldoet de gemeente Rijssen-Holten aan de normen: een ruim voldoende wordt gehaald (3.2, waarbij een 3.0 een voldoende betekent). De beoordeling van de geënquêteerde raadsleden komt hiermee overeen: zij beoordelen de raadsvoorstellen over het algemeen als voldoende. Wel zeggen vier van de zeven geënquêteerde raadsleden met de huidige kwaliteit van de raadsvoorstellen onvoldoende in de gelegenheid te zijn hun kaderstellende en controlerende taken uit te voeren. Zij zouden dus nog graag verbetering zien.

De rekenkamer trekt de volgende **deelconclusies** - ten aanzien van de overzichtelijkheid, leesbaarheid en volledigheid - over de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Hierin zijn de opmerkingen van raadsleden meegenomen (zie paragraaf 5.2).

- 1 de overzichtelijkheid en leesbaarheid van de raadsvoorstellen zijn ruim voldoende, de volledigheid is matig;
- 2 het gebruikte sjabloon voor het schrijven van raadsvoorstellen is het meest uitgebreid van de drie gemeenten, maar geeft de minste toelichting voor de schrijver;
- 3 raadsvoorstellen scoren hoog in de opgenomen duidelijke beslispunten en korte en bondige formulering;
- 4 er worden geen alternatieve beleidskeuzes gegeven in het raadsvoorstel (met een eventuele uitleg van het college waarom zij niet pleit voor deze andere mogelijkheden);
- 5 relevante wetgeving wordt vaak niet genoemd;
- 6 er wordt vaak niet ingegaan op de vraag hoe het voorstel gecommuniceerd wordt naar burgers en belanghebbenden.

Op basis van het bovenstaande, komt de rekenkamer met de volgende **aanbevelingen** voor de gemeente Rijssen-Holten:

- 1 draag zorg voor een verbetering in het formuleren van alternatieve beleidskeuzes, relevante wetgeving en communicatie van het voorstel naar burgers;
- 2 voeg toelichtingen toe aan de in te vullen velden in het sjabloon voor het raadsvoorstel, zodat ambtenaren met minder kennis van zaken meer aan de hand worden genomen en de bij de eerste aanbeveling genoemde zaken opgepakt worden.

Wierden: kwaliteit van raadsvoorstellen matig

In de beoordeling van de raadsvoorstellen door de rekenkamer voldoet de gemeente Wierden niet aan de normen (een 2.5 gemiddeld, waarbij een 3.0 een voldoende betekent). De beoordeling van de geënquêteerde raadsleden komt hiermee overeen: zij beoordelen de raadsvoorstellen over het algemeen als matig tot slecht.

De rekenkamer trekt de volgende **deelconclusies** - ten aanzien van de overzichtelijkheid, leesbaarheid en volledigheid - over de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Hierin zijn de opmerkingen van raadsleden meegenomen (zie paragraaf 5.2).

- 1 de overzichtelijkheid van de raadsvoorstellen is net voldoende, de leesbaarheid en de overzichtelijkheid zijn matig;
- 2 raadsvoorstellen scoren hoog in de formulering van duidelijke beslispunten;
- 3 onderdelen in het sjabloon ontbreken of overlappen, waardoor raadsleden zeggen te veel naar relevante informatie te moeten zoeken;
- 4 de benodigde middelen om het raadsvoorstel ten uitvoer te kunnen brengen, ontbreken vaak of zijn niet volledig;
- 5 er worden geen alternatieve beleidskeuzes gegeven in het raadsvoorstel (met een eventuele uitleg van het college waarom zij niet pleit voor deze andere mogelijkheden);
- 6 er wordt vaak niet ingegaan op de vraag hoe het voorstel gecommuniceerd wordt naar burgers en belanghebbenden;
- 7 er is vaak onvoldoende sprake van een informatiebalans - er wordt vaak of te weinig, of te veel informatie gegeven. Raadsleden geven hierbij aan dat zij vaak een duidelijke scheiding tussen hoofd- en bijzaken missen.

Op basis van het bovenstaande, komt de rekenkamer met de volgende **aanbevelingen** voor de gemeente Wierden:

- 1 draag zorg voor een verbetering in de formulering van de benodigde middelen, alternatieve beleidskeuzes en communicatie naar burgers;
- 2 voeg een inleiding of samenvatting toe aan het sjabloon, zodat raadsleden snel door hebben waar het raadsvoorstel over gaat;
- 3 maak de subonderdelen uit het kopje 'informatie/meningsvorming' verplicht in het sjabloon, zodat zeker is dat deze volledig wordt ingevuld;
- 4 maak een helder onderscheid tussen de kopjes 'doelstelling' en 'effect' in het sjabloon, zodat deze niet overlappen;
- 5 waarborg de informatiebalans in de voorstellen - maak de informatie niet te summier, maar overvoer raadsleden ook niet met teveel informatie.

DEEL 2

BEVINDINGENRAPPORT

Hoofdstuk 3: Praktijk totstandkoming en distributie raadsvoorstellen

Hoofdstuk 3 maakt voor de gemeente Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden inzichtelijk hoe de raadsvoorstellen tot stand komen en gedistribueerd worden. Tabel 2.1 geeft de belangrijkste bevindingen uit dit hoofdstuk weer. In algemene zin voldoen de drie gemeenten aan de vooraf opgestelde normen.

Tabel 3.1 Vergelijking totstandkoming raadsvoorstellen in drie gemeenten

<i>gemeente</i> <i>onderwerp</i>	Hellendoorn	Rijssen-Holten	Wierden
Proces van totstandkoming en distributie raadsvoorstellen	Raadsvoorstel wordt geschreven door ambtenaar en voorgelegd aan de clustermanager voordat het naar het college gaat. Griffie stuurt voorstel naar de raad	Raadsvoorstel wordt geschreven door ambtenaar, bekeken door afdelingshoofd en beleidscoördinator. Na goedkeuring college stuurt griffie voorstel naar raadscommissie, en daarna naar raad	Raadsvoorstel wordt geschreven door ambtenaar, geparafeerd door afdelingshoofd en doorgestuurd naar college. Griffie stuurt voorstel naar de raad
Sjablonen en oplegnotities	Wel gebruik van sjabloon Geen gebruik van oplegnotitie	Wel gebruik van sjabloon Wel gebruik van oplegnotitie	Wel gebruik van sjabloon Geen gebruik van oplegnotitie, wel samenvatting bij de agenda
Verdeling verantwoordelijkheden ambtelijke organisatie, griffie en college	Kwaliteit en volledigheid raadsvoorstel verantwoordelijkheid van college; griffie ondersteunt door opstellen van leidraad 'hoe schrijf je een raadsvoorstel?'	Kwaliteit en volledigheid raadsvoorstel verantwoordelijkheid van college; ondersteuning griffie niet noodzakelijk geacht	Kwaliteit en volledigheid raadsvoorstel verantwoordelijkheid van college; ambtelijke organisatie organiseert schrijfcursus

3.1 Hellendoorn: praktijk totstandkoming raadsvoorstellen wijkt af van planning

Hoe verloopt het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen?

Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen ziet er in Hellendoorn als volgt uit:

- Een ambtenaar, werkende op de desbetreffende afdeling die een raadsvoorstel, wil voorleggen aan de raad stelt het voorstel op (waarbij hij benodigde informatie bij andere afdelingen probeert te verkrijgen, om zo tot een integraal besluit te kunnen komen).
- Deze ambtenaar legt dit voorstel voor aan de clustermanager (afdelingshoofd), die het eventueel agendeert op de vergadering van het directieteam.
- De clustermanager bespreekt het voorstel met de portefeuillehouder en legt het vervolgens voor aan het college.
- Het college stelt het raadsvoorstel bestuurlijk vast, de betreffende ambtenaar stuurt het door naar de griffie. De griffie zendt de stukken gebundeld naar de drukkerij, die de griffie voldoende te versturen exemplaren levert.
- De griffie zendt de agenda's en commissievoorstellen naar de relevante raadscommissie, en de gedrukte raadsbundels naar de raad.

Het college van de gemeente Hellendoorn maakt ieder jaar een planning (de zogenoemde 'DpDp-planning'). De werkplannen van alle organisatieonderdelen (units/beleidsafdelingen) zijn hierin opgenomen. De werkplannen zijn voornamelijk ontleend uit de programmabegroting. In de planning staat wanneer er een raadsvoorstel over het desbetreffende onderwerp wordt verwacht. Er is ook een vergaderschema met uiterste data voor behandeling in college en verzending van de raadsvoorstellen.

De werkelijke 'voorraad' raadsvoorstellen verschilt echter regelmatig van de planning, doordat het college actuele/relevante kwesties buiten de planning voorbereidt. Daarnaast komt het in de praktijk voor dat het college voorstellen later indient dan gepland. Voor de zomer is het spitsuur: veel afdelingen hebben dan hun voorstellen 'af'. Soms ontvangt de raad de raadsvoorstellen te laat, als gevolg waarvan zij zich niet meer adequaat kunnen voorbereiden (door bijvoorbeeld hun achterban of deskundigen te raadplegen).

Per raadsvergadering bespreekt de gemiddeld acht raadsvoorstellen. Over het jaar 2007 besprak de raad ongeveer 65 raadsvoorstellen. Het gemiddelde raadsvoorstel is 2-3 A4 lang.

In hoeverre komen raadsvoorstellen tot stand met behulp van sjablonen en oplegnotities?

Voor het opstellen van het raadsvoorstel, gebruikt iedere ambtenaar een sjabloon (zie bijlage 8). Soms komt het voor dat een ambtenaar dan wel het college zich niet houdt aan dit sjabloon. In het najaar gaat de griffie in gesprek met de ambtelijke organisatie om het gebruik van het sjabloon en het "vergaderschema" (schema met uiterste data voor behandeling in college en verzending van de stukken) uit te leggen, ook voor nieuwe medewerkers. Naast het sjabloon, werkt de ambtelijke organisatie ook met een leidraad voor het schrijven van een leesbaar voorstel. Deze staat op intranet, en is opgesteld door de griffie. De griffie van de gemeente Hellendoorn werkt niet met oplegnotities (zoals bedoeld in paragraaf 1.2).

Hoe zijn de verantwoordelijkheden tussen griffie, college en ambtelijke organisatie verdeeld?

Het op tijd aanleveren van raadsvoorstellen en de kwaliteit van de raadsvoorstellen is in principe de verantwoordelijkheid van het college. Zeker als het gaat om inhoudelijke onvolkomenheden in het raadsvoorstel. Het is aan de raad om deze onvolkomenheden te signaleren, en het college hiervoor ter verantwoording te roepen. De griffier neemt wel contact op met de ambtelijke organisatie als er iets ontbreekt in een raadsvoorstel (wanneer het voorstel niet compleet is, of wanneer data of nummers ontbreken). Soms is hier echter geen tijd meer voor. De raadsbesluiten worden dan na de besluitvorming alsnog aangepast.

Tabel 3.2 Normenkader Hellendoorn proces totstandkoming en distributie raadsvoorstellen

Norm	Beoordeling	Toelichting
Er is een duidelijke rolverdeling tussen de ambtelijke organisatie, het college en de griffie in de totstandkoming en de distributie van raadsvoorstellen.	+	De rollen zijn verdeeld: college is verantwoordelijk voor raadsvoorstellen, de griffie ondersteunt.
Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen is gestandaardiseerd en bekend in de gemeentelijke organisatie.	+/-	De standaardisatie is er en ambtenaren zijn hiervan ook op de hoogte, maar het is onduidelijk of deze altijd gebruik maken van het sjabloon of het vergaderschema.
Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen is efficiënt vormgegeven.	+/-	Er zijn duidelijke afspraken over wanneer welke raadsvoorstellen worden ingediend, maar in de praktijk wijkt het college soms van deze afspraken af. Soms zijn voorstellen te laat bij de raad.

3.2 Rijssen-Holten: meerdere ambtenaren betrokken bij totstandkoming

Hoe verloopt het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen?

Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen ziet er in Rijssen-Holten als volgt uit:

- Een ambtenaar, werkende op de desbetreffende afdeling die een raadsvoorstel wil doen, stelt het raadsvoorstel op.
- De ambtenaar stuurt dit voorstel door naar het afdelingshoofd. Per afdeling verschilt het of en hoe intensief dit afdelingshoofd het opgestelde raadsvoorstel bekijkt, eventueel aanpast en al dan niet parafeert (dit gebeurt niet altijd).
- Het afdelingshoofd stuurt het voorstel door naar de beleidscoördinator, die alle collegevoorstellen (en daarmee de raadsvoorstellen) van alle afdelingen onder ogen krijgt en er zorg voor draagt dat ze aan de kwaliteitseisen voldoen (op het moment dat het afdelingshoofd het raadsvoorstel niet bekijkt, stuur de ambtenaar deze rechtstreeks door naar de beleidscoördinator).
- Tot slot komt het raadsvoorstel bij het college, dat het raadsvoorstel bestuurlijk vaststelt en het doorstuurt naar de griffie.
- De griffie stuurt het raadsvoorstel door naar de raadscommissie, die het raadsvoorstel bespreekt en zo mogelijk een advies geeft aan de raad.
- Na de raadscommissievergadering bundelt de griffie alle raadsvoorstellen en voegt de uitkomst van de commissiebehandeling toe aan de overwegingen in het concept-besluit.
- Na vaststelling van de concept-raadsagenda door het presidium stuurt de griffie de voorstellen door naar de raadsleden voor de raadsvergadering.
- In de raadsvergadering wordt uiteindelijk het besluit genomen om het voorstel wel of niet om te zetten in een raadsbesluit.

De meeste raadsvoorstellen worden behandeld in de maanden juni en december, omdat het college rond deze tijd een aantal beleidstrajecten/projecten wil afronden.

Gemiddeld worden er per raadsvergadering ongeveer 8-9 raadsvoorstellen besproken. Over het jaar 2007 besprak de raad ongeveer 100 raadsvoorstellen. Het gemiddelde raadsvoorstel is 2-3 A4 lang.

In hoeverre komen raadsvoorstellen tot stand met behulp van sjablonen en oplegnotities?

Raadsvoorstellen komen tot stand aan de hand van een sjabloon (zie bijlage 9), dat iedere ambtenaar gebruikt. Er staat een aantal verplichte velden in het sjabloon; een aantal andere velden kan de ambtenaar optioneel invullen. De optionele velden zijn aangebracht omdat de relevantie van deze velden per raadsvoorstel verschilt.

De griffie voegt altijd een oplegnotitie toe bij het versturen van het raadsvoorstel aan de raadscommissie. In deze oplegnotitie staan enkele toelichtingen en/of verduidelijkingen bij het te behandelen raadsvoorstel.

Hoe zijn de verantwoordelijkheden tussen griffie en ambtelijke organisatie verdeeld?

De totstandkoming en de kwaliteit van de raadsvoorstellen is primair de verantwoordelijkheid van het college. De rol van de griffie is faciliterend. De griffie bewaakt wel de volledigheid van de stukken (zijn alle bijlagen aanwezig), maar stuurt geen stukken terug waarvan het college heeft besloten deze aan de raad voor te willen leggen.

Het is de taak van de raad om bij eventuele slechte kwaliteit van een raadsvoorstel het college hierop aan te spreken. Het is niet de verantwoordelijkheid van de griffie eventuele 'slechte' voorstellen terug te sturen.

Tabel 3.3 Normenkader Rijssen-Holten proces totstandkoming en distributie raadsvoorstellen

Norm	Beoordeling	Toelichting
Er is een duidelijke rolverdeling tussen de ambtelijke organisatie, het college en de griffie in de totstandkoming en de distributie van raadsvoorstellen.	+	De rollen zijn duidelijk; college is verantwoordelijk, griffie bemoeit zich niet met kwaliteit van raadsvoorstellen, maar verduidelijkt wel door oplegnotitie.
Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen is gestandaardiseerd en bekend in de gemeentelijke organisatie.	+	Dit proces is bekend en wordt nageleefd door de ambtelijke organisatie.
Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen is efficiënt vormgegeven.	+/-	Het proces is efficiënt, maar soms komen er teveel raadsvoorstellen tegelijk voor één vergadering.

3.3 Wierden: ondersteuning griffie door cursussen en gesprekken met ambtenaren

Hoe verloopt het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen?

Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen ziet er in Wierden als volgt uit:

- Een ambtenaar, werkende op de desbetreffende afdeling die een raadsvoorstel wil doen, stelt het raadsvoorstel op en maakt een begeleidend voorstel voor het college van B&W.
- De ambtenaar stuurt dit voorstel door naar het afdelingshoofd. Het afdelingshoofd bekijkt het B&W-voorstel (en het bijbehorende raadsvoorstel), paragrafeert deze en stuurt het door naar de gemeentesecretaris.
- De gemeentesecretaris parafeert het B&W-voorstel (inclusief raadsvoorstel) en legt deze voor aan het college.
- Het college stelt het B&W-voorstel bestuurlijk vast en stuurt het weer terug naar de gemeentesecretaris. De gemeentesecretaris stuurt het raadsvoorstel vervolgens door naar de griffier.
- De griffie verzendt het raadsvoorstel naar de gemeenteraad en agendeert deze voor een gemeenteraadsvergadering.

Op basis van een vergaderschema maakt de griffie afspraken met de ambtelijke organisatie over wanneer raadsvoorstellen aangeleverd moeten worden. Dit is ongeveer 4-5 weken voor de vergadering. Soms vinden echter overschrijdingen plaats: tot op zekere hoogte gaat de griffie coulant om met deze overschrijdingen. Op andere momenten worden raadsvoorstellen daardoor doorgeschoven naar een volgende raadsvergadering. Raadsvoorstellen worden altijd eerst in raadscommissies besproken, 95% van alle voorstellen worden uiteindelijk ook in de raad behandeld. Per maand ontvangt de griffie gemiddeld 15 raadsvoorstellen. In het jaar 2007 besprak de raad ongeveer 80 tot 90 raadsvoorstellen. Deze aantallen zijn per maand verschillend, met pieken in de periode vóór de zomer en vóór de kerst. Deze pieken hebben te maken met het feit dat het college in deze perioden een aantal trajecten wil afronden. Ook speelt mee dat de raad zelf met ingang van dit jaar heeft besloten de intensiteit van de raadsvergaderingen te verlagen. Het gemiddelde raadsvoorstel is 3-4 pagina's lang, plus eventuele bijlagen.

In hoeverre komen raadsvoorstellen tot stand met behulp van sjablonen en oplegnotities?

De gemeente Wierden werkt sinds vijf jaar met een sjabloon voor raadsvoorstellen (zie bijlage 10). Dit sjabloon is sinds die tijd nooit aangepast, omdat hier geen aanleiding voor werd gezien. Het sjabloon dient als hulpmiddel voor de ambtenaar. Daarnaast biedt het structuur aan zowel opsteller als lezer. Niet altijd worden alle velden in het sjabloon ingevuld, soms wordt bij verschillende velden dezelfde zinsneden ingevuld (velden "doel", en "effect").

De griffie werkt niet met oplegnotities, omdat zij hiermee wil voorkomen dat zij het voorstel politiek inkleurt. Wel maakt zij een korte samenvatting van het voorstel. Deze samenvatting wordt opgenomen in de door de agendacommissie opgestelde agenda voor de raads(commis)sie)vergadering.

Hoe zijn de verantwoordelijkheden tussen griffie en ambtelijke organisatie verdeeld?

De griffier van de gemeente Wierden ziet de kwaliteit van het raadsvoorstel primair als de verantwoordelijkheid van het college. Als het college deze verantwoordelijkheid niet voldoende

invult, dan is het aan de raadsleden om dit aan te geven en hier over in gesprek te gaan. Toch heeft de griffier, op informele wijze, in de praktijk wel een rol in de bewaking van de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Zo geeft de griffier af en toe feedback aan ambtenaren met betrekking tot de kwaliteit van een door hen opgesteld voorstel. Hij doet dit echter alleen wanneer dit door de ambtelijke organisatie gewenst is. En dan nog leidt deze feedback niet altijd tot ambtelijke aanpassing. Hier is soms ook onvoldoende tijd voor.

Verder hebben de gemeentesecretaris en de griffier de volgende afspraken gemaakt:

- De ambtelijke organisatie organiseerde in 2003 een (schrijf)kursus voor ambtenaren, die ze moest helpen om kwalitatief goede raadsvoorstellen te schrijven. Het is de wens van de griffier dat deze cursus binnenkort opnieuw wordt aangeboden, als onderdeel van het project "Vernieuwend Vergaderen".
- In overleg met de ambtelijke organisatie biedt de griffier regelmatig aan om (na een raads(commis)sie)vergadering) in gesprek te gaan over het verloop van de besluitvorming/behandeling van het voorstel of de kwaliteit van het raadsvoorstel. Dit gebeurt als de griffier hier aanleiding toe ziet. Het is aan de ambtenaar om te bepalen of hij op deze aanbieding ingaat.
- De griffier is, op uitnodiging van de gemeentesecretaris, af en toe aanwezig op MT-vergaderingen, om aan te geven hoe de kwaliteit van de raadsvoorstellen verbeterd kan worden.

Tot slot geeft de gemeentesecretaris aan dat hij verschillende raadsleden vraagt om eventuele opmerkingen over de kwaliteit van de raadsvoorstellen ook aan hem door te geven, zodat hij in de ambtelijke organisatie naar verbetering kan zoeken.

Tabel 3.5 Normenkader Wierden proces totstandkoming en distributie raadsvoorstellen

Norm	Beoordeling	Toelichting
Er is een duidelijke rolverdeling tussen de ambtelijke organisatie, het college en de griffie in de totstandkoming en de distributie van raadsvoorstellen.	+	Er is een duidelijke rolverdeling. Kwaliteit raadsvoorstellen primair verantwoordelijkheid voor college. Griffier ondersteunt hierin
Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen is gestandaardiseerd en bekend in de gemeentelijke organisatie.	+/-	Gebruik van sjabloon, er wordt gewerkt met een planning. Er wordt flexibel omgegaan met deze planning.
Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen is efficiënt vormgegeven.	+/-	Proces verloopt snel; wel vinden er overschrijdingen van termijnen plaats (in overleg worden stukken dan later aangeleverd), waardoor op één vergadering soms veel raadsvoorstellen behandeld moeten worden.

Hoofdstuk 4: Beoordeling kwaliteit raadsvoorstellen

Hoofdstuk 4 geeft een analyse van de gehanteerde sjablonen voor het schrijven van een raadsvoorstel, en geeft de beoordeling van de rekenkamer van de raadsvoorstellen weer. Aan de hand hiervan geeft de rekenkamer antwoord op deelvraag 2.

4.1 Sjabloon Rijssen-Holten het meest volledig, Hellendoorn meest concreet

Alle sjablonen hebben een standaard opmaak, met standaard onderdelen (kopjes). De sjablonen van de gemeenten Wierden en Hellendoorn voorzien daarnaast in een korte uitleg per onderdeel: de opsteller krijgt aanwijzingen wat hij/zij hier moet opschrijven. Het sjabloon van de gemeente Rijssen-Holten geeft geen aanwijzingen per onderdeel.

Het sjabloon van de gemeente Rijssen-Holten bevat de meeste onderdelen/kopjes: het sjabloon begint met een onderwerpregel, gevolgd door de besluitenlijst en 10 kopjes – waaronder de onderwerpen *draagvlak*, *communicatie*, *raadsprogramma* en *samenvatting website*. De sjablonen van Wierden en Hellendoorn bevatten deze onderwerpen niet – deze beperken zich tot de onderdelen *samenvatting*, *oplossing* (alleen Hellendoorn), *aanleiding*, *informatie/meningsvorming* (alleen Wierden) *doelstelling*, *beoogd effect*, *planning* en *voorstel* (zowel Hellendoorn als Wierden).

Qua volledigheid lijkt het sjabloon van Rijssen-Holten dus in principe de beste gelegenheid te bieden voor een kwalitatief goed raadsvoorstel: in tegenstelling tot de andere twee gemeenten zorgt het sjabloon van Rijssen-Holten ervoor dat raadsvoorstellen in deze gemeente eerder zullen ingaan op communicatie naar burgers (kopjes *samenvatting website*, en *draagvlak*) dan dat raadsvoorstellen in de andere twee gemeenten dit doen. Ook zullen zij eerder een schets geven van hoe het voorstel in het huidige beleid te integreren, en welke middelen nodig en/of beschikbaar zijn voor de uitvoering van het voorstel (kopje *raadsprogramma*). Hierbij moet de kanttekening gemaakt worden dat opstellers van raadsvoorstellen in de gemeente Rijssen-Holten wel kennis van zaken moeten hebben. Het sjabloon biedt hen namelijk geen enkel houvast (geen aanwijzingen).

Het sjabloon van de gemeente Wierden is het meest beperkt qua in te vullen onderdelen. Het kopje *informatie/meningsvorming* omvat vier subonderdelen. De opsteller lijkt echter niet verplicht in te gaan op alle subonderdelen, met als (mogelijk) gevolg dat er slechts ingegaan wordt op één of enkele subonderdelen, hetgeen de volledigheid van het voorstel niet ten goede komt.

Het sjabloon van de gemeente Hellendoorn biedt enkele concrete onderdelen, die ontbreken bij de andere twee gemeenten. De onderdelen *doelstelling*, *beoogd effect* en *oplossing* maken het de lezer in principe mogelijk in één oogopslag duidelijk te hebben waarom het voorstel ter discussie en/of instemming ligt. Het feit dat het sjabloon van Hellendoorn begint met een *samenvatting*, draagt ook bij aan deze duidelijkheid. Soortgelijk begint het sjabloon van Rijssen-Holten met een *inleiding*. Het sjabloon van Wierden heeft geen inleidend/samenvattend onderdeel, maar begint direct met *doelstelling*. Hierin schuilt een gevaar: namelijk dat geen overall schets wordt gegeven van de belangrijkste kwesties, voordat het raadsvoorstel overgaat tot het doen van directe voorstellen. Ook overlapt de uitleg van het onderdeel *doelstelling* met de uitleg van het onderdeel *effect*. Dit komt de overzichtelijkheid, maar ook de leesbaarheid van een raadsvoorstel niet ten goede. De sjablonen zijn bijgevoegd in bijlage 8, 9 en 10.

4.2 Hellendoorn: overzichtelijk, maar vaak niet volledig

Samenvatting kwaliteit raadsvoorstellen Hellendoorn: 2,9

Raadsvoorstellen van Hellendoorn scoren het minst op *volledigheid*. De voorstellen geven (te) veel details en leggen (te) weinig focus op hoofdzaken. Zo ontbreken vaak alternatieve beleidskeuzes, en wordt niet ingegaan op hoe het voorstel naar burgers te communiceren. Het beste scoren raadsvoorstellen op het criterium *overzichtelijkheid*. Aan alle vijf de normen binnen dit criterium is in voldoende mate voldaan. Qua *leesbaarheid* scoren de raadsvoorstellen het minst op kort en bondige formulering en bondige samenvatting. Sommige voorstellen bevatten wollige taal, wat de leesbaarheid niet ten goede komt.

In Tabel 4.1 staan de gemiddelde scores per criterium voor de gemeente Hellendoorn. In de begeleidende tekst wordt nadere uitleg gegeven.

Tabel 4.1 Gemiddelde score per criterium Hellendoorn*

Criterium	Gemiddelde score
Overzichtelijkheid	3,1
Leesbaarheid	3,0
Volledigheid	2,6
Totaal	2,9

* indien een criterium niet van toepassing is voor een bepaald raadsvoorstel, wordt de score voor dit raadsvoorstel niet meegenomen in de gemiddelde score voor dit criterium.

De gemiddelde score voor de raadsvoorstellen van de gemeente Hellendoorn (op een schaal van 1 tot 4) is 2,9. Dit houdt in dat de raadsvoorstellen gemiddeld net NIET (op één tiende na) een voldoende scoren op de normen in het normenkader (opgenomen in bijlage 5). Ze scoren het beste op overzichtelijkheid, en het slechtste op volledigheid. In bijlage 7 staan de scores per norm opgenomen.

Overzichtelijk in tijdspad waarbinnen plan uitgevoerd moet worden

Het criterium overzichtelijkheid omvat vijf normen, zoals ook in het normenkader staat weergegeven. De raadsvoorstellen scoren op alle vijf afzonderlijke normen een voldoende, onder andere op: onderscheid tussen *hoofd- en bijzaak*, overzicht *benodigde middelen*, en overzicht van het betreffende *beleidsterrein*. Het meest overzichtelijk zijn de raadsvoorstellen qua *termijn/tijdspad*: de meeste raadsvoorstellen een indicatie geven van de termijn waarbinnen een plan uitgevoerd dient te worden.² Onderstaand kader geeft een voorbeeld van een goede indicatie van tijdspad, en wel in het raadsvoorstel over de milieu effect rapportage (MER, d.d 24 april 2007)

² Sommige raadsvoorstellen spreken echter in algemene termen: een globale indicatie wordt gegeven in plaats van een concrete maand of zelfs een exacte datum te noemen (bijvoorbeeld: "voorjaar 2007").

Planning:

- *Na aanvaarding wordt het MER voor 6 weken ter inzage gelegd samen met het voorontwerp bestemmingsplan Het Ravijn.*
- *Binnen deze 6 weken wordt een inspraakavond gehouden.*
- *Toetsing van het MER (op juistheid en volledigheid) door de Commissie m.e.r. vindt binnen 3 tot 5 weken na de inspraakavond plaats.*
- *Na de inspraakprocedure en de toetsing door de Commissie voor de m.e.r. wordt de besluitvorming verder afgewikkeld volgens de procedures van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.*

Het minst overzichtelijk zijn de raadsvoorstellen qua *formulering duidelijke beslispunten*, al is dit nog steeds voldoende. In twee voorstellen worden geen beslispunten genoemd, in drie andere voorstellen zijn de beslispunten (te) technisch geformuleerd.

Leesbaar door heldere inleiding

Het criterium leesbaarheid omvat vier normen, gemiddeld wordt net voldoende gescoord. Het hoogst scoren de raadsvoorstellen op de norm *heldere inleiding*. Matig scoren ze op de norm *bondige samenvatting* en *kort en bondige formulering*. De raadsvoorstellen zijn veelal geschreven in wollige taal, met veel bijzinnen, die te veel op details ingaan in plaats van zich te focussen op hoofdzaken.

Onderstaand kader geeft een voorbeeld van dit wollig taalgebruik met veel bijzinnen: een citaat uit het raadsvoorstel over het principebesluit “go” Masterplan Koninklijke Ten Cate (KTC), besproken in de gemeenteraad op 24 april 2007³:

Binnen verantwoorde financiële kaders substantiële bijdrage willen leveren aan de uitvoering van het Masterplan KTC, waardoor invulling wordt gegeven aan de regierol bij de herontwikkeling van de locaties Hoge Dijkje en P.C. Stamstraat c.a. (gronden aangegeven op bijlagekaart 1), alsmede een belangrijke impuls aan de ruimtelijke kwaliteit van de kern Nijverdal en de werkgelegenheid van de gemeente en de gehele regio wordt gegeven.

Bovenstaand kader bevat één zin van 63 woorden, en 3 bijzinnen. Woordgebruik als ‘alsmede’ zorgen ervoor dat de lezer goed moet kijken voordat men snapt wat er staat. En wat is ruimtelijke kwaliteit precies?

Een ander voorbeeld betreft het raadsvoorstel over de vernieuwing van de bestuurlijke samenwerking in Twente, besproken in de gemeenteraad op 13 maart 2007. Zie bijlage 11. Dit voorstel omvat zes pagina's, in totaal bijna 3.000 woorden. Alleen al de aanleiding omvat meer dan 1.000 woorden. In deze aanleiding staan 6 sub-aanleidingen opgenomen, plus een uitgebreid verslag van een eerder genomen besluit door de Regioraad. In termen van hoofd- en bijzaken zou een verslag van een ander orgaan dan de gemeenteraad beter tot zijn recht komen in een bijlage. In wezen is het te nemen besluit in het raadsvoorstel namelijk eenvoudig: instemmen met de voorgestelde wijziging in het Regioplan; voor dit verzoek om instemming is echter niet meer nodig dan een beschrijving van kernzaken, in plaats van 6 pagina's. Als gevolg hiervan scoort dit specifieke voorstel een 1 op de normen *kort en bondige formulering*. Algemeen gezegd is de kwaliteit van de *bondige samenvatting* van de Hellendoornse raadsvoorstellen zeer wisselend. Vaak volstaan scoren ze voldoende als inleiding (zie hoge normering op de norm inleiding), maar zijn ze als samenvatting niet volledig.

³ Een datum vermeld bij een raadsvoorstel betreft de datum van behandeling in de raadsvergadering.

Volledigheid onvoldoende door gebrek alternatieve beleidskeuzes

Het criterium volledigheid omvat acht normen. De raadsvoorstellen van de gemeente Hellendoorn scoren matig op dit criterium: de gemiddelde score is 2,6. Aan twee specifieke normen wordt in zijn geheel niet voldaan: *aandacht voor alternatieve beleidskeuzes*, en *communicatie*. Eén keer worden alternatieven aangeboden, geen enkele keer wordt over communicatie gesproken.

Raadsvoorstellen gaan wel ruim voldoende in op de *aanleiding* van het voorstel, de *verdere procedure van besluitvorming* en op de *gevolgen c.q. effecten* van het voorstel.

Raadsvoorstellen uit Hellendoorn scoren net voldoende op de norm dat beslispunten door middel van *argumenten* worden onderbouwd: de meeste raadsvoorstellen gaan dus in op het 'waarom' van het voorstel. Kanttekeningen worden echter niet gegeven, terwijl deze de raad juist zouden kunnen ondersteunen in het maken van een afgewogen beslissing. Een voorbeeld van een voorstel wat niet voldoet aan de norm *argumentatie* staat in het onderstaand kader: het raadsvoorstel over de hondenschool Slooijer (d.d. 13 maart 2007).

Voorgesteld wordt het ontwerp van de 40^e herziening van het bestemmingsplan "Buitengebied 1995" vast te stellen. Met deze herziening wordt voor de reeds bestaande hondenschool Slooijer aan de Almloseweg te Haarle 70 m2 aan bebouwing toegestaan. Tevens wordt het mogelijk om lichtmasten te plaatsen tot een hoogte van maximaal 10 meter en wordt het behoud van een nieuw aan te leggen strook landschapsgroen langs de westelijke grens van het terrein zeker gesteld.

In het voorstel wordt voorgesteld om het bestemmingsplan "Buitengebied 1995" te herzien, zodat de hondenschool kan uitbreiden. Echter, het voorstel gaat niet in op waarom deze herziening, en dus ook de uitbreiding van de hondenschool, gewenst of zelfs noodzakelijk is.

Er bestaat variatie tussen raadsvoorstellen qua *juiste informatiebalans*, als gevolg waarvan de raadsvoorstellen matig scoren op deze norm (2.7). Vier voorstellen hebben geen juiste balans; in drie van deze voorstellen wordt te veel op details ingegaan. De overige voorstellen scoren een voldoende, of zelfs goed. In onderstaand kader wordt een voorbeeld gegeven van een voorstel met een slechte informatiebalans: het voorstel over de vaststelling van de gemeentelijke tarieven sportaccomodaties (d.d. 13 november 2007).

Samenvatting:

Voorgesteld wordt het ontwerp-tarievenbesluit van de blos voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccomodaties vast te stellen.

De tarieven zijn in algemene zin verhoogd met 2,9%, gerelateerd aan de kostenstijging.

Voorstel:

Hieronder volgt per accommodatiegroep (product) een toelichting en voorstel.

Vervolgens wordt per product ingegaan op de exacte verhogingen, onder andere de verhoging van het particulier leszwemmen van € 7,60 naar € 7,80 per uur. Het raadsvoorstel sluit af met een complete bepaling tarievenbesluit. In het voorstel worden te veel details genoemd, wat ervoor zorgt dat dit voorstel onvoldoende scoort op de norm *juiste informatiebalans*.

4.3 Rijssen-Holten: juiste informatiebalans en goed leesbaar

Samenvatting kwaliteit raadsvoorstellen Rijssen-Holten: 3,2

De raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten voldoen gemiddeld gezien het best aan de normen. Het best scoren zij op *overzichtelijkheid*. Verbeterpunten kunnen alleen geformuleerd worden met betrekking tot het aanbieden van alternatieven. Het minst voldoen de raadsvoorstellen aan de het criterium *volledigheid*. Met name het benoemen van relevante wetgeving en hoe communicatie naar betrokkenen vorm te geven, ontbreekt in raadsvoorstellen. Wel wordt gedegen ingegaan op de gevolgen c.q. effect van de voorstellen, de aanleiding, en hebben raadsvoorstellen veelal een juiste informatiebalans. Qua *leesbaarheid* doen de raadsvoorstellen het ook goed. Voorstellen zijn kort en bondig geformuleerd. Sommige voorstellen bevatten wel een te uitgebreide samenvatting.

Tabel 4.2 laat zien dat de raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten op alle drie de criteria gemiddeld hoger scoren dan de raadsvoorstellen uit Hellendoorn en, zo zal uit de volgende paragraaf blijken, ook beter dan die uit Wierden. In bijlage 7 staan alle gemiddelde scores per norm opgesomd.

Tabel 4.2 Gemiddelde score per criterium Rijssen-Holten*

Criterium	Gemiddelde score
Overzichtelijkheid	3,5
Leesbaarheid	3,3
Volledigheid	2,7
Totaal	3,2

* indien een criterium niet van toepassing is voor een bepaald raadsvoorstel, wordt de score voor dit raadsvoorstel niet meegenomen in de gemiddelde score voor dit criterium.

Overzichtelijk in formulering duidelijke beslispunten

De raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten voldoen het beste aan het criterium *overzichtelijkheid*: gemiddeld wordt een 3,5 gehaald. Qua specifieke normen, scoren de raadsvoorstellen het hoogst op de norm *formulering duidelijke beslispunten*. Alle voorstellen voldoen aan deze norm. In onderstaand kader is een voorbeeld opgenomen een formulering van duidelijke beslispunten, uit het raadsvoorstel over het vaststellen van de verordening VROM Starterslening, d.d. 26 maart 2007.

Te besluiten tot c.q. beslispunten:

- 1. Vaststellen Verordening VROM Starterslening Rijssen-Holten.*
- 2. De financiële gevolgen (€ 10.000,- incidenteel) verwerken door middel van vaststelling van de 14e begrotingswijziging 2007.*

Het minst (maar nog steeds voldoende) voldoen de raadsvoorstellen aan de norm *overzicht aspecten beleidsterrein*. Drie voorstellen geven geen of nauwelijks een overzicht van aspecten. Zo ontbreekt bij het voorstel over het vaststellen van het extern veiligheidbeleid (d.d. 29 januari 2007) een omschrijving of definitie van wat het veiligheidsbeleid nu eigenlijk inhoudt, en

ontbreekt er bij het voorstel over de extra subsidie van het Rijssens Museum (d.d. 7 mei 2007) een uitleg van hoe subsidieverstrekking in de gemeente Rijssen-Holten in zijn werk gaat.

Leesbaar door kort en bondige formulering

De raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten scoren ook goed op het criterium *leesbaarheid*: gemiddeld 3,3. De raadsvoorstellen voldoen het meest aan de norm *kort en bondige formulering*: bijna alle raadsvoorstellen zijn kort en bondig geformuleerd. Slechts één keer gaat een raadsvoorstel te veel in op details: het voorstel met betrekking tot het nieuwe stacaravanbeleid (d.d. 10 december 2007) bespreekt de maximale afmetingen van stacaravans, de minimale afstand tussen twee stacaravans op een kampeerterrein, en de maximale afmeting van een berging behorende bij de stacaravan. Deze gegevens zouden waarschijnlijk beter tot hun recht komen in een bijlage.

De leesbaarheid van de raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten wordt bevorderd doordat ieder raadsvoorstel begint met een *inleiding*, welke veelal een kort overzicht geeft van de belangrijkste zaken uit het raadsvoorstel. Slechter scoren de raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten op de norm *bondige samenvatting*. In sommige gevallen overlapt de samenvatting met de inleiding, maar niet altijd vervult de inleiding de functie van samenvatting. Het kopje 'samenvatting website' in het sjabloon is facultatief, en wordt dus niet altijd ingevuld, zo bleek ook uit het interview met de griffier. Beter scoren de raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten op de norm *leesbaar besluit*: besluitenlijsten komen overeen met voorstel, en worden meestal onderbouwd met argumenten. Onderstaand kader geeft een voorbeeld van een leesbaar en begrijpelijke besluitenlijst, zoals opgenomen in het raadsvoorstel nieuw stacaravanbeleid (d.d. 10 december 2007).

Besluit:

1. Het besluit voor de oppervlaktemaat van stacaravans tot maximaal 60 m² vaststellen
2. Het nieuwe beleid treedt in werking op 11 december 2007

Volledigheid matig door ontbreken wetgeving en communicatie

Ook raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten scoren relatief het minst op het criterium *volledigheid*: gemiddeld 2,7. Raadsvoorstellen gaan echter wel bijna allemaal in op de mogelijke *gevolgen c.q. effecten*. In enkele voorstellen wordt het effect niet helemaal duidelijk geformuleerd, bijvoorbeeld in het raadsvoorstel over het aanpassen van de re-integratievordering WWB, waar "verdere invulling beleid" als effect wordt genoemd, zie onderstaand kader:

Door vaststelling van de Reintegratieverordening Wet werk en bijstand gemeente Rijssen-Holten wordt verdere invulling gegeven aan het re-integratiebeleid, juridische en tekstuele aanpassingen

De raadsvoorstellen uit Rijssen-Holten scoren goed op de normen *aanleiding* en *juiste informatiebalans*. Minder goed voldoen de raadsvoorstellen aan de normen *alternatieve beleidskeuzes*, *benoeming wetgeving* en *communicatie*. Vier van de tien raadsvoorstellen geven hier totaal geen informatie over, de andere raadsvoorstellen voldoen gedeeltelijk aan de norm. Eén van deze betreft het voorstel over het vaststellen van de verordening VROM starterslening (d.d. 26 maart 2007). Alhoewel het beoogd effect van deze verordening is de toegang van starters tot de woningmarkt te verbeteren, gaat het voorstel niet in op hoe deze starters te informeren over inhoud van de verordening.

4.4 Wierden: redelijk overzichtelijk, maar slecht leesbaar

Samenvatting kwaliteit raadsvoorstellen Wierden: 2,5

In Wierden voldoen de raadsvoorstellen matig of zelfs helemaal niet aan de criteria leesbaarheid, volledigheid en overzichtelijkheid. Raadsvoorstellen scoren net een voldoende op het criterium *overzichtelijkheid*. Het feit dat raadsvoorstellen uit Wierden niet beginnen met een inleiding of korte samenvatting, maakt dat zij minder *leesbaar* zijn. Een deel van de voorstellen is erg summier qua hoeveelheid informatie, andere voorstellen zijn juist weer te uitgebreid. Ook op het criterium *volledigheid* scoren de raadsvoorstellen geen voldoende, al gaan de meeste voorstellen wel in op de aanleiding van het voorstel. Een voldoende wordt bijna gehaald voor onderbouwing d.m.v. argumenten. Op de andere normen qua volledigheid scoren de raadsvoorstellen uit Wierden onvoldoende.

De raadsvoorstellen uit Wierden scoren op alle drie de criteria gemiddeld het laagst, vergeleken met Hellendoorn en Rijssen-Holtten. In Tabel 4.3 staan de gemiddelde scores van de raadsvoorstellen uit Wierden weergegeven. In bijlage 7 staan alle gemiddelde scores per norm opgesomd.

Tabel 4.3 Gemiddelde score per criterium Wierden*

Criterium	Gemiddelde score
Overzichtelijkheid	3,0
Leesbaarheid	2,3
Volledigheid	2,3
Totaal	2,5

* indien een criterium niet van toepassing is voor een bepaald raadsvoorstel, wordt de score voor dit raadsvoorstel niet meegenomen in de gemiddelde score voor dit criterium.

Overzichtelijk door duidelijke beslispunten

Het hoogst scoren de raadsvoorstellen uit Wierden op het criterium overzichtelijkheid: gemiddeld een 3,0. De norm *duidelijke beslispunten* scoort het hoogst, de norm overzicht benodigde middelen scoort het laagst. Een voorbeeld van een raadsvoorstel waarin de benodigde middelen slechts impliciet genoemd worden, is het raadsvoorstel over de geactualiseerde woonvisie (d.d. 27 november 2007). In dit voorstel, wat vijf A4 en ruim 1500 woorden bevat, geeft de gemeente aan een groei in bouw van woningen te willen realiseren; een extra percentage van 30-40% wordt genoemd. De noodzaak voor (eventuele) extra personele, financiële of materiële inzet om dit extra percentage woningen te behalen wordt echter niet genoemd.

Relatief veel variatie bestaat in de mate waarin voorstellen *onderscheid* maken tussen *hoofden bijzaak*. In enkele voorstellen staat informatie opgenomen die wellicht beter tot zijn recht zou komen in een bijlage. In andere voorstellen staat de informatie uit de bijlage ook in het voorstel. Eén treffend voorbeeld betreft het raadsvoorstel ter verbetering van het imago van de gemeenteraad (d.d. 27 maart 2007). In dit voorstel, dat is opgenomen in bijlage 12 van dit rapport, staat een lange email opgenomen van een raadslid. Als gevolg hiervan voldoet dit raadsvoorstel niet aan de norm onderscheid hoofd- en bijzaken.

Slechte leesbaarheid door ontbreken inleiding

Raadsvoorstellen uit Wierden voldoen het minst aan het criterium *leesbaarheid*: een gemiddelde van 2,3 wordt behaald. Veel variatie bestaat echter tussen de voorstellen: een deel van de voorstellen is erg summier opgesteld, het andere deel van de voorstellen bevat te veel informatie. Een summier raadsvoorstel betekent vaak wel dat dit raadsvoorstel ook *kort en bondig* is geformuleerd; op deze norm wordt dan ook een voldoende gehaald. Ook wordt een relatief hoge score behaald op de norm *leesbare besluitenlijst*. Echter, in bijna alle raadsvoorstellen ontbreekt een *inleiding*, en in geen enkel voorstel wordt een samenvatting gegeven. Hierdoor wordt het voor de lezer moeilijk adequaat in te schatten waar het voorstel over gaat.

Zoals ook in de bespreking van de sjablonen naar voren is gekomen, voorziet het sjabloon van de gemeente Wierden in eerste instantie in een doelstelling, en niet in een inleiding of korte samenvatting. Uit bovenstaande cijfers wordt nu duidelijk dat deze keuze de leesbaarheid van de raadsvoorstellen uit Wierden niet positief heeft beïnvloed. In het onderstaande kader staan enkele doelstellingen van raadsvoorstellen. Voor de 'gewone' lezer is het doel van het voorstel wellicht direct helder, maar het is nog steeds onmogelijk op basis van deze eerste zinsneden in een raadsvoorstel te kunnen inschatten welke verschillende onderdelen het raadsvoorstel bevat.

Doelstelling:

- 1. Realisatie van een woonwijk (krediet woonwijk Zuidbroek, d.d. 12 juni 2007)*
- 2. De ontwikkeling van een bedrijventerrein tussen Rijssen en Enter (bedrijventerrein Enter-Rijssen, d.d. 8 mei 2007)*
- 3. Behoud en versterking van het landschap door aanleg, herstel en instandhouding van landschapselementen te stimuleren (subsidieverordening landschap, d.d. 9 oktober 2007)*
- 4. Het realiseren van een gedeelte van de nieuwe woonwijk "De Berghorst te Enter" (voorbereidingsbesluit De Berghorst, d.d. 25 september 2007)*

Volledigheid onvoldoende: communicatie niet genoemd

Raadsvoorstellen uit Wierden scoren gemiddeld een 2,3 op het criterium volledigheid. Acht van de 10 voorstellen voldoen aan de norm *aanleiding/voorgeschiedenis*. Lage scores op het noemen van *alternatieve beleidskeuzes* en *communicatie* vormen het andere uiterste. Slechts in één raadsvoorstel worden belanghebbenden van het beleid genoemd, namelijk in het raadsvoorstel over het extern veiligheidsbeleid (d.d. 13 maart 2007). Echter, ook dit voorstel rept niet over hoe deze belanghebbenden op de hoogte te stellen van de inhoud van het voorstel. Iets beter, maar nog steeds onvoldoende, scoren de raadsvoorstellen uit Wierden op de normen *juiste informatiebalans*, en *onderbouwing d.m.v. argumenten*.

Qua balans tussen informatievoorziening en informatieoverload zijn er voorstellen die veel te weinig informatie geven, maar ook voorstellen die juist te veel informatie geven. Onder de eerste groep valt onder andere het voorstel over het voorbereidingsbesluit Wierden-dorp (d.d. 27 maart 2007) en over het krediet ten behoeve van de woonwijk Zuidbroek (d.d. 12 juni 2007). Beide voorstellen voorzien in beknopte informatie, zonder in te gaan op achtergrondinformatie ('waarom') neveneffecten en/of mogelijke beleidsopties. Voor lezers zonder kennis van zaken is het onmogelijk op basis van de informatie die opgenomen staat in het voorstel, een afgewogen keuze te kunnen maken. Onderstaand kader bevat een gedeelte van het raadsvoorstel over de geactualiseerde woonvisie (d.d. 27 november 2007).

Onderbouwing van de gemeentelijke groei

Per 1.1.2007

Inwonertal:	23.439
Woningvoorraad:	8.580
Gemiddelde woningbezetting:	2,73

Per 1.1.2015 (obv provinciale huishoudensprognose, zie TWO)

De eigen behoefte van de gemeente Wierden op basis van migratiesaldo = 0 (groei komt voort uit de eigen bevolking: geboorte minus sterfte) bedraagt volgens de provinciale bevolkings- en huishoudensprognose 2006 – 2015 +887 woningen (hiervan zijn in 2006 29 gerealiseerd). In de periode tot 2015 neemt de gemiddelde woningbezetting af met 0,21 tot circa 2,52. Dit is een landelijke trend die samenhangt met vergrijzing van de bevolking en daardoor meer kleine huishoudens. Nu is de gemiddelde woningbezetting in Wierden relatief hoog. De afname gaat dan ook naar alle waarschijnlijkheid sneller dan landelijk. Dit is verdisconteerd op basis van referentiegegevens in andere landelijke gemeenten.

Inwonertal (A):	23.800	$B * C$
Woningvoorraad (B):	9.440	= 8.580 (situatie 2007) + 887 (TWO) – 29 (toevoeging 2006)
Gemiddelde woningbezetting (C):	2,52	toelichting, zie hiervoor

Gemeentelijke ambitie tot 2015

De ambities en plannen van de gemeente Wierden reiken verder dan alleen bouwen voor de eigen behoefte. De gemeente streeft voor 2015 naar **25.000 inwoners**. Hiervoor zijn op grond van de verwachte daling van de gemiddelde woningbezetting **9.920 woningen** nodig (25000 / 2,52).

De benodigde bouwproductie voor de ambitie van 25.000 inwoners in 2015 bedraagt dan **1.340 woningen** (9.920 woningen in 2015 minus 8.580 woningen in 2007)

Dit raadsvoorstel bevat in totaal 5 pagina's en meer dan 1600 woorden. Informatie wordt gegeven over de gemeentelijke groei, maar ook over de kwalitatieve woningvraag, waarschijnlijk allemaal onderdelen van de woonvisie waar mee ingestemd moet worden. Dergelijke informatie had beter in een bijlage gepast. Als gevolg hiervan scoort dit raadsvoorstel onvoldoende op de norm *juiste informatiebalans*.

Hoofdstuk 5: Kwaliteitsbeleving raadsvoorstellen door raadsleden

Hoofdstuk 5 maakt inzichtelijk hoe de raadsleden uit de gemeente Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden de kwaliteit van raadsvoorstellen beoordelen. Aan de hand hiervan geeft de rekenkamer antwoord op deelvraag 4.

5.1 Hellendoorn: volledigheid raadsvoorstellen scoort het slechtst

Zeven raadsleden vulden de enquête in (een respons van ongeveer 30%). Tabel 5.1 maakt inzichtelijk hoe de geënquêteerde raadsleden oordelen over de overzichtelijkheid, leesbaarheid en de volledigheid van de raadsvoorstellen.

Tabel 5.1: Beoordeling overzichtelijkheid van raadsvoorstellen door raadsleden (Hellendoorn)					
	Onvoldoende (1)	Matig (2)	Voldoende (3)	Goed (4)	Geen Mening (9)
Overzichtelijkheid	-	3	3	1	-
Leesbaarheid	-	3	3	1	-
Volledigheid	-	4	2	1	-

Overzichtelijkheid van raadsvoorstellen matig tot voldoende

De geënquêteerde raadsleden beoordelen de overzichtelijkheid van de raadsvoorstellen als matig of voldoende. Eén raadslid beoordeelt de overzichtelijkheid als goed. Dit raadslid stelt dat, een uitzondering daargelaten, de raadsvoorstellen zeer overzichtelijk zijn.

De geënquêteerde raadsleden leveren de volgende kritiek ten aanzien van de overzichtelijkheid:

- kwaliteit is wisselend en het te nemen besluit wordt niet altijd duidelijk geformuleerd;
- het onderscheid tussen hoofd- en bijzaken, alsook het tijdspad ontbreekt nog wel eens.

Leesbaarheid van raadsvoorstellen matig tot voldoende

De scores voor de leesbaarheid van raadsvoorstellen is identiek aan de score voor de overzichtelijkheid.

De geënquêteerde raadsleden leveren de volgende kritiek ten aanzien van de leesbaarheid:

- soms is er teveel sprake van een 'technische cijferbrij' waar dan naar verwezen wordt;
- soms moet men teveel zoeken naar wat er precies bedoeld wordt in het stuk;
- de kwaliteit is zeer afhankelijk van het onderwerp en van de opsteller van het raadsvoorstel.

Raadsleden zijn het minst positief over volledigheid van raadsvoorstellen

Vier geënquêteerde raadsleden beoordelen de volledigheid van raadsvoorstellen als matig. Twee raadsleden vinden de raadsvoorstellen van voldoende kwaliteit. Een raadslid vindt de volledigheid goed, omdat hij maar zelden aanvullende vragen nodig heeft.

De geënquêteerde raadsleden leveren de volgende kritiek ten aanzien van de volledigheid:

- er worden te weinig beleidsalternatieven genoemd, en er wordt niet aangegeven waarom niet voor een ander alternatief is gekozen;
- een goede onderbouwing voor het voorstel ontbreekt te vaak.

Geen evenwichtige spreiding over raadsvergaderingen, wel herkenbare opbouw

Zes van de zeven geënquêteerde raadsleden zijn van mening dat er over het jaar 2007 geen sprake is van een evenwichtige spreiding van raadsvoorstellen over de verschillende vergaderingen. Ze geven aan dat er regelmatig sprake is van overvolle commissievergaderingen (voornamelijk in commissie Grondgebied).

Alle geënquêteerde raadsleden zijn het erover eens dat alle raadsvoorstellen eenzelfde, herkenbare opbouw hebben. Drie raadsleden zijn van mening dat het sjabloon aan de hand waarvan de raadsvoorstellen wordt opgesteld, irrelevante en niet-noodzakelijke onderdelen bevat. Eén raadslid is van mening dat er te weinig beschreven wordt welke risico's aan voorstellen kleven. Dit zou volgens dit raadslid als apart subonderdeel opgenomen moeten worden.

Kwaliteit raadsvoorstellen voldoende voor kaderstelling en controle?

Drie van de zeven geënquêteerden vinden dat zij met de huidige kwaliteit van raadsvoorstellen niet in de gelegenheid worden gesteld hun controlerende en kaderstellende rol uit te voeren. De overige vier geënquêteerden vinden dat zij hier door de kwaliteit van de raadsvoorstellen wel toe in staat worden gesteld.

5.2 Rijssen-Holten: hoge score op overzichtelijkheid en leesbaarheid

Zeven raadsleden vulden de enquête in (een respons van ongeveer 30%). Tabel 5.2 maakt inzichtelijk hoe de geënquêteerde raadsleden oordelen over de overzichtelijkheid, leesbaarheid en de volledigheid van de raadsvoorstellen.

Tabel 5.2: Beoordeling overzichtelijkheid van raadsvoorstellen door raadsleden (Rijssen-Holten)					
	Onvoldoende (1)	Matig (2)	Voldoende (3)	Goed (4)	Geen Mening (9)
Overzichtelijkheid	-	-	6	1	-
Leesbaarheid	-	-	6	1	-
Volledigheid	1	2	3	-	-

Alle geënquêteerde raadsleden beoordelen overzichtelijkheid als voldoende of goed

De herkenbare opbouw en structuur en de duidelijke beslispunten worden genoemd als positieve punten. Eén raadslid geeft aan dat het tijdspad en de benodigde middelen meer gespecificeerd weergegeven moeten worden.

Ook de leesbaarheid van de raadsvoorstellen vinden raadsleden voldoende of goed

De geënquêteerde raadsleden geven nauwelijks commentaar op de leesbaarheid. Eén raadslid geeft aan dat hij de raadsvoorstellen niet kort en bondig vindt.

Geënquêteerde raadsleden zijn het meest kritisch over volledigheid raadsvoorstellen

Twee raadsleden beoordelen de volledigheid van de raadsvoorstellen als matig. Eén raadslid vindt de volledigheid van de raadsvoorstellen onvoldoende.

De geënquêteerde raadsleden geven de volgende kritiek over de volledigheid:

- alternatieve beleidskeuzes worden niet aangeboden⁴;
- verwijzing naar achterliggende stukken ontbreekt vaak;
- ambtelijke adviezen en de redenen om hier al dan niet van af te wijken, ontbreken.

Geen evenwichtige spreiding, wel sprake van heldere opbouw raadsvoorstellen

Vier geënquêteerde raadsleden zijn van mening dat er geen sprake is van een evenwichtige spreiding van raadsvoorstellen over de verschillende raadsvergaderingen. Twee raadsleden spreken over 'pieken' vlak voor het zomerreces. Ook noemen twee raadsleden de drukte in de commissie Grondgebied.

Vijf van de zeven raadsleden vinden dat de raadsvoorstellen eenzelfde, herkenbare opbouw hebben en dat er het sjabloon voor raadsvoorstellen relevante en noodzakelijke elementen bevat.

Kwaliteit raadsvoorstellen voldoende voor kaderstelling en controle?

Ondanks de relatief positieve beoordeling van de leesbaarheid en de overzichtelijkheid van de raadsvoorstellen, zeggen vier geënquêteerde raadsleden 1) met de huidige kwaliteit niet voldoende in de gelegenheid te zijn hun kaderstellende en controlerende rol uit te voeren en 2) de kwaliteit van de raadsvoorstellen erg wisselend te vinden.

⁴ Deze kritiek komt overeen met de uitkomsten van een inventarisatie door de griffier over de kwaliteit van de raadsvoorstellen.

5.3 Wierden: overzichtelijkheid en volledigheid matig

Tien raadsleden vulden de enquête in (een respons van ruim 50%). Tabel 5.3 maakt inzichtelijk hoe de geënquêteerde raadsleden oordelen over de overzichtelijkheid, leesbaarheid en volledigheid van de raadsvoorstellen.

Tabel 5.3: Beoordeling overzichtelijkheid van raadsvoorstellen door raadsleden (Wierden)					
	Onvoldoende (1)	Matig (2)	Voldoende (3)	Goed (4)	Geen Mening (9)
Overzichtelijkheid	2	4	3	1	-
Leesbaarheid	1	4	4	1	-
Volledigheid	1	5	4	-	-

Zes van de tien gemeenteraadsleden vindt overzichtelijkheid raadsvoorstellen matig of slecht

Vier raadsleden beoordelen de overzichtelijkheid als voldoende of goed. Eén raadslid geeft aan dat de heldere structuur ervoor zorgt dat duidelijk is waar het voorstel over gaat.

De geënquêteerde raadsleden leveren de volgende kritiek:

- teveel informatie moet de raad er zelf uitfilteren;
- opbouw is consequent, maar inhoud wordt te veel 'verpakt';
- voorstellen zijn warrig, vaak wordt verwezen naar het verkeerde document;
- vaak geen duidelijke scheiding tussen hoofdzaken en bijzaken;
- vaak geen specifiek tijdsplan aangegeven wanneer zaken weer terugkomen, zodat het vervolg alleen vanuit initiatief van raadsleden besproken wordt.

Verdeeldheid over leesbaarheid van raadsvoorstellen

De helft van de raadsleden vindt de leesbaarheid goed. De andere helft noemt de leesbaarheid matig of onvoldoende.

De geënquêteerde raadsleden leveren de volgende kritiek:

- het besluit wordt te weinig specifiek beschreven. Zo is het bijvoorbeeld niet genoeg om als voorstel te formuleren 'het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid vast te stellen', zonder te noemen wat er in staat;
- de voorstellen moeten korter en bondiger geformuleerd en vaker voorzien van een samenvatting;
- taalgebruik is niet goed (spelfouten, niet lopende zinnen).

Merendeel van de raadsleden beoordeelt volledigheid raadsvoorstellen als matig of slecht

Zes van de tien raadsleden vindt de volledigheid van de raadsvoorstellen matig of slecht. Vier beoordelen de volledigheid als voldoende. Eén van de vier raadsleden die positief is over de

volledigheid, benoemt de duidelijkheid in raadsvoorstellen over datgene waar een besluit over genomen moet worden.

De geënquêteerde raadsleden geven de volgende kritiek:

- in de raadsvoorstellen worden geen alternatieven aangeboden, 'het is ja of nee';
- eenzijdige informatie, waarbij te weinig eventuele tegenargumenten worden behandeld;
- regelgeving en financiële dekking wordt zelden weergegeven.

Geen spreiding van raadsvoorstellen, verdeeldheid over herkenbaarheid opbouw

Negen van de tien geënquêteerde gemeenteraadsleden zijn van mening dat er over het jaar 2007 geen sprake is geweest van een evenwichtige spreiding van raadsvoorstellen over de verschillende raadsvergaderingen. Ze geven aan dat met name voor de zomer en voor kerst veel raadsvoorstellen behandeld worden, terwijl het in het begin van het voorjaar en na de zomervakantie rustig is.

Zes van de tien raadsleden zijn van mening dat alle raadsvoorstellen een zelfde, herkenbare opbouw hebben. De overige vier raadsleden herkennen geen consistente opbouw in de verschillende raadsvoorstellen.

Vijf van de tien raadsleden stellen dat het sjabloon aan de hand waarvan het raadsvoorstel wordt opgesteld, relevante en noodzakelijke onderdelen bevat. Vier raadsleden zijn het hier mee oneens. Eén raadslid heeft hier geen mening over.

Kwaliteit raadsvoorstellen voldoende voor kaderstelling en controle?

Over de vraag of de algehele kwaliteit van raadsvoorstellen voldoende is om de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad voldoende te kunnen vervullen, zijn de meningen verdeeld. De helft van respondenten geeft aan dat de kwaliteit voldoende is om hun rol uit te kunnen voeren. Vier respondenten zijn het hier mee oneens en één respondent is het hier zeer mee oneens.

Negen van de tien geënquêteerde raadsleden vindt de kwaliteit van de raadsvoorstellen wisselend. Sommigen geven aan na een aantal jaar meegedraaid te hebben, 'precies te kunnen herkennen welk raadsvoorstel door welke ambtenaar is geschreven'.

Bestuurlijke reactie college Rijssen-Holten

Rijssen, 6 oktober 2008

Geachte heer/mevrouw,

U hebt ons via de heer Dijkstra van Necker het rapport van de Rekenkamer West Twente over de kwaliteit van raadsvoorstellen in de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden doen toekomen.

Vanzelfsprekend zijn wij content met de door u getrokken conclusie dat de raadsvoorstellen van de gemeente Rijssen-Holten gemiddeld het best voldoen aan de normen. U doet echter desondanks enkele aanbevelingen.

Hoewel er altijd een afweging plaats dient te vinden tussen de leesbaarheid en overzichtelijkheid van de raadsvoorstellen (waarbij in het rapport een link wordt gelegd tussen de leesbaarheid en de korte en bondige formulering) en het geven van meer informatie waardoor de lengte van het raadsvoorstel toeneemt, zijn wij van mening dat de door u gedane suggesties met betrekking tot alternatieve beleidskeuzes, benoeming wetgeving en communicatie, overgenomen kunnen worden. Wij zullen de gemeentesecretaris/algemeen directeur vragen hierop actie te ondernemen.

Wij gaan ervan uit de verbeteringen ten goede komen aan de kwaliteit van de raadsvoorstellen en dat met name raadsleden maar ook externen hier de positieve gevolgen van zullen ondervinden.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeesters en wethouders,

A.C. van Eck
Secretaris

drs. mr. B. Koelewijn
Burgemeester

Bestuurlijke reactie college Wierden

Wierden, 22 oktober 2008.

Geachte heer Van den Heuvel

Hierbij de gevraagde bestuurlijke reactie van het college van B&W op het eindrapport van het rekenkameronderzoek naar de kwaliteit van de raadsvoorstellen.

Het college heeft kennisgenomen van de opmerkingen van de Rekenkamer over de kwaliteit van raadsvoorstellen in de gemeente Wierden. Verbetervoorstellen worden onderschreven. Intern zullen we bekijken in hoeverre we tegemoet kunnen komen aan die voorstellen. Op basis daarvan kan het sjabloon worden aangepast.

Tot zover de reactie van het college.

Wij zien de eindversie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Edgar Dekker

Bestuurlijke reactie college Hellendoorn

Nijverdal, 22 oktober 2008

Geachte heer Dijkstra,

Het college van B en W heeft uw rapport ontvangen waarin de kwaliteit van de raadsvoorstellen in de gemeente Rijssen-Holten, Hellendoorn en Wierden is onderzocht.

Op basis van inzicht in inhoudelijke kwaliteit en kwaliteit van proces totstandkoming heeft u daarin aanbevelingen gegeven. U geeft enkele punten aan om de totstandkoming en de inhoudelijke kwaliteit te verbeteren. Deze punten staan hieronder opgenomen met daarbij onze reactie en de oplossingsrichting die wij nastreven.

Uw eerste punt: 'maak duidelijke afspraken over de termijnen waarbinnen raadsvoorstellen ingediend dienen te worden en draag er zorg voor dat raadsvoorstellen zich niet opstapelen (bijvoorbeeld spitsuur voor de zomer en voor de kerst)'.

Reactie: Via ons planningssysteem (dPdP) zijn de meeste raadsvoorstellen gepland. Veelal ook gespreid. Echter de waan van de dag en verschuivingen in planningen maken vaak dat voorstellen zich in bepaalde vergaderingen opstapelen. Dit kan ook vanuit wetgeving worden ingegeven, zoals bij de programmabegroting die voor 15 november gereed moet zijn. Voorkomen van "stapelen" is moeilijk. Wellicht dat er dan ruimer gepland moet worden, zodat je zeker weet dat de planning gehaald wordt. Verschuivingen (en dus ook stapelen in bepaalde vergaderingen) zullen dan minder zijn. Kortom, wij moeten beter plannen en zoveel mogelijk in dPdP opnemen en daarop sturen.

Het tweede punt: 'draag blijvend zorg voor de organisatie van schrijftrainingen voor ambtenaren zodat variatie in de kwaliteit van raadsvoorstellen zoveel mogelijk wordt tegengegaan'.

Oplossingsrichting: De unit Planning en control heeft eerder goede ervaringen opgedaan met schrijftrainingen. De unit Personeel en organisatie neemt dit mee in het centrale opleidingsplan 2009.

Het derde punt: 'draag zorg voor het weergeven van alternatieve beleidskeuzes, een goede onderbouwing van het voorstel en voor de wijze waarop het voorstel gecommuniceerd gaat worden'.

Oplossingsrichting per onderdeel:

- Duaal stelsel betekent dat je de raad alternatieve keuzes biedt. Als er alternatieven zijn, dan moeten deze ook in de nota worden opgenomen. In de kaderstellende nota's wordt dit gedaan. Het verhoogt de inhoudelijke discussie in commissie/ raad en maakt het debat (ook voor andere betrokkenen) levendiger. In de meeste raadsvoorstellen komt dit nauwelijks terug. Dit heeft ook te maken met het doel van een nota. Als een bepaalde actie of beleidsrichting al door de raad wordt ingegeven, is het weinig zinvol om alternatieven aan te dragen.
- In de onderbouwing ontbreekt nogal eens de 'waarom' vraag. Ondersteunt het voorstel de visie van de gemeente en in welke zin, komt het voort uit het raadsbeleidsprogramma en waar draagt het dan aan bij. Wellicht dat een toevoeging aan het onderdeel 'doelstelling' in het sjabloon kan helpen, door dit specifieker te benoemen. In Rijssen-Holten kent men een kopje 'raadsprogramma'. Een dergelijk extra toevoeging aan het sjabloon, bijvoorbeeld 'raadsprogramma/ visie gemeente Hellendoorn' zou dit kunnen oplossen.
- Communicatie heeft nu nog geen plek in het sjabloon, wel in het sjabloon voor de opstelling van een B en W nota. Raadsleden vragen nog wel eens hoe over het voorstel wordt gecommuniceerd. Dit kan eenvoudig opgelost worden door dit ook in het raadsvoorstel in het sjabloon op te nemen. Dit betekent weinig tot geen extra moeite, aangezien opstellers deze

vraag ook in de B en W nota behandelen. Bij de toelichting op dit punt moet wel een onderscheid worden gemaakt naar draagvlak/ meningsvorming (dus communicatie met betrokken in het proces naar het voorstel toe) en communicatie (dus met wie wordt op welke wijze na besluitvorming gecommuniceerd).

Laatste punt: 'draag er zorg voor dat ambtenaren zich zelf bekwamen in het schrijven van korte en bondige raadsvoorstellen'.

Oplossingsrichting: In een schrijftraining kan goed getraind worden op het voorkomen van lange zinnen. Ook zijn handige trucs op te nemen in een dergelijke cursus om zinnen goed laten lopen en spelfouten zoveel mogelijk te voorkomen. Vaak is het laten doorlezen door een collega of de nota een dag laten liggen en dan definitief afronden al voldoende om hier beter op te kunnen scoren.

Samenvattend, wij nemen uw aanbevelingen ter harte. Het sjabloon voor het raadsvoorstel zullen wij aanpassen, in het opleidingsplan zullen we schrijftrainingen opnemen en daarnaast continueren wij het agenderen van de kwaliteit van de raadsnota's in een driehoeksoverleg tussen raad – griffie – organisatie.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

de secretaris,

drs. J. van der Noordt

de burgemeester,

ir. J.J. van Overbeeke

Nawoord Rekenkamer West-Twente

Utrecht, 24 oktober 2008

De Rekenkamer West-Twente reageert in haar nawoord per gemeente op de ontvangen bestuurlijke reactie.

Rijssen-Holten

De rekenkamer is tevreden dat het college de aanbevelingen over de volledigheid van de raadsvoorstellen overneemt en dat zij erop toeziet dat er in de raadsvoorstellen aandacht komt voor de communicatie naar burgers, voor alternatieve beleidskeuzes en voor de benoeming van relevante wetgeving. Wel is de rekenkamer benieuwd naar de reactie van het college op de andere aanbevelingen over de totstandkoming van de raadsvoorstellen.

Wierden

Met tevredenheid constateert de rekenkamer dat de gemeente Wierden de aanbevelingen/ verbetervoorstellen onderschrijft. Tegelijkertijd geeft de toezegging dat het college intern gaat bekijken in hoeverre tegemoet gekomen kan worden aan de voorstellen, geen duidelijkheid over de vraag in hoeverre aanbevelingen daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden. De rekenkamer hoopt dat hier, bij behandeling van het rapport in de raad, duidelijkheid over wordt verschaft.

Hellendoorn

De bestuurlijke reactie van het college, waarin zij toezegt het sjabloon raadsvoorstellen te verbeteren en schrijftrainingen voor ambtenaren te gaan organiseren, stemt tot tevredenheid van de rekenkamer. Wel benadrukt de rekenkamer dat verbetering van het sjabloon op zich niet voldoende is als waarborg voor meer aandacht in de raadsvoorstellen voor 'de communicatie naar burgers', 'alternatieve beleidskeuzes' en een goede onderbouwing van het voorstel. Hiervoor is ook nodig dat ambtenaren zich bewust zijn van het belang van deze informatie bij het schrijven van het voorstel.

De rekenkamer sluit af door te benadrukken dat de raad een belangrijke rol heeft in het bepalen van de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Zij dient er zelf op toe te zien dat de raadsvoorstellen van een dusdanig niveau zijn dat zij haar kaderstellende en controlerende rol naar behoren kan uitvoeren.

Bijlage 2 Verantwoording onderzoeksrapport

Het onderzoek is uitgevoerd in vier fasen. Deze fasen worden hieronder toegelicht.

Fase 1: Interviews

Inzicht in proces het proces van totstandkoming van raadsvoorstellen in de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden.

In de eerste fase van het onderzoek houden wij interviews met de drie griffiers van de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden. Tijdens deze interviews worden de formele en informele processen en verantwoordelijkheden besproken waarbinnen raadsvoorstellen tot stand komen binnen de drie gemeenten. Ook komt in deze drie bijeenkomsten met de raadsgriffiers het vooraf opgesteld normenkader aan de orde. Op basis van dit gesprek kan de exacte invulling van dit kader nog aangepast en/of aangevuld worden. Als tweede wordt – indien nodig - in iedere gemeente een interview gehouden met een persoon uit de ambtelijke organisatie, die verantwoordelijk of betrokken is bij het opstellen van raadsvoorstellen in de betreffende gemeente.

Fase 2: Documentenanalyse

Beoordeling kwaliteit raadsvoorstellen

In fase 2 toetsen we aan de hand van het opgestelde normenkader wat de inhoudelijke kwaliteit is van een selectie raadsvoorstellen. Voor iedere gemeente wordt een selectie van 10 raadsvoorstellen gemaakt. Deze selectie zal in overleg met griffier gemaakt worden. Bij de selectie wordt rekening gehouden met een evenwichtige verdeling (1) qua portefeuilles/thema's van de afdelingen en/of wethouders binnen de gemeente, (2) tijdstip waarop het voorstel in de raad wordt behandeld. Op deze manier vormt de selectie een representatief beeld van de gemeentelijke organisatie. Periode van onderzoek is 2007.

Fase 3: Online enquête

Inzicht in de kwaliteitsbeleving van raadsvoorstellen door raadsleden

In fase 3 toetsen we in hoeverre raadsleden uit de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden van mening zijn dat raadsvoorstellen binnen hun gemeente van goede kwaliteit zijn. Via een online enquête wordt hen ook gevraagd waar zij nog verbeterpunten zien.

Fase 4: Rapportage, hoor en wederhoor, presentatie

Een bondig en helder onderzoeksrapport dat de raad inzicht geeft in de kwaliteit van raadsvoorstellen in de drie gemeenten.

Op basis van de interviews, documentenanalyse en online enquête stelt de rekenkamercommissie de rapportage op. In dit rapport wordt een overzicht geven van de bevindingen, geïllustreerd met enkele goede en slechte voorbeelden. Het rapport eindigt met conclusies en aanbevelingen aan de raad. Deze rapportage legt ze voor technisch hoor en wederhoor bij de ambtelijke organisatie. De resultaten hiervan verwerkt ze in de rapportage. Vervolgens stuurt ze de rapportage naar het college voor het bestuurlijk hoor en wederhoor. Ook de bestuurlijke reactie verwerkt ze in de rapportage. Tot slot presenteert ze de eindrapportage aan de gemeenteraad van Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden.

Bijlage 3 Overzicht geïnterviewde personen

Datum	Naam	Functie
28 Mei 2008	De heer E. Lanning	Griffier gemeente Wierden
28 Mei 2008	De heer P. Knopper	Griffier gemeente Hellendoorn
28 Mei 2008	De heer H.A.J. van de Vliert	Griffier gemeente Rijssen-Holten

Bijlage 4 Overzicht geraadpleegde documenten

Selectie raadsvoorstellen Hellendoorn

Titel	Datum raadsvergadering	Portefeuille/thema
Vernieuwing samenwerking Twente	13 maart	Bestuur
Hondenschool	13 maart	Zorg, welzijn, sport
Aanvaarden MER	24 april	Zorg, welzijn, sport
Parkeerplaats uitzichtpunt Noetselerberg	24 april	Openbare ruimte/Financiën
Masterplan KTC	24 april	Werk en Inkomen
Bestemmingsplan Haarle	25 juni	VROM
Opleggen geheimhouding Twence BV	02 oktober	Bestuur
Tarieven gemeentelijk sportaccommodaties	13 november	Zorg, welzijn, sport
Programmabegroting	13 november	Financiën/OR
OZB tarieven	18 december	VROM

Selectie raadsvoorstellen Rijssen-Holten

Titel	Datum raadsvergadering	Portefeuille/thema
Extern veiligheidsbeleid	29 januari	Integrale veiligheid
Vaststellen starterslening woningbouw	26 maart	Wonen
Extra Subsidie Stichting Rijssens museum	07 mei	Zorg en welzijn
Plan van nieuwe basisscholen 2008-2011	04 juni	Onderwijs en educatie
Bestuursrapportage voorjaar 2007	02 juli	Bestuur en organisatie
Beleidsplan Bouw en Vastgoed	24 september	Wijk en gebiedsbeheer
Realisatie bedrijventerrein Enter-Rijssen	24 september	Economie en werk
Re-integratieverordening Wet werk en bijstand	29 oktober	Werk en bijstand
Belastingverordeningen	09 november	Bestuur en organisatie
Nieuw beleid vergroten oppervlakte stacaravans	10 december	Toerisme

Selectie raadsvoorstellen Wierden

Titel	Datum raadsvergadering	Portefeuille/thema
Extern veiligheidbeleid gemeente Wierden	13 maart	Veiligheid
Verbetering imago van de gemeenteraad	27 maart	Dienstverlening
Vorbereidingsbesluit Wierden-dorp	27 maart	Dorpscentra
Krediet woonwijk Zuidbroek	12 juni	Woningbouw
Bedrijventerrein Enter-Rijssen	8 mei	Ruimte voor werken
Vaststellen subsidieverordening landschap	9 oktober	Landelijk gebied
Stimuleren acute zorg - inzet defibratoren	11 december	Zorg
Gemeentelijke bijdrage realisatie botenhuis Enterse Zomp	11 december	Recreatie
Geactualiseerde woonvisie	27november	Woningbouw
Vorbereidingskrediet planontwikkeling Kleen-Esch	24 april	Woningbouw

Bijlage 5 Gehanteerd toetsingskader

In dit onderzoek hanteert de rekenkamercommissie verschillende normen. Deze normen toetsen zowel de kwaliteit van het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen, als de inhoudelijke kwaliteit van raadsvoorstellen. De inhoudelijke kwaliteit van de raadsvoorstellen toetsen we in termen van overzichtelijkheid, leesbaarheid en volledigheid. Onderstaande tabellen geven een overzicht van de toetsingscriteria die de rekenkamercommissie zal gebruiken.

Kwaliteit proces totstandkoming en distributie raadsvoorstellen

Er is een duidelijke rolverdeling tussen de ambtelijke organisatie, het college en de griffie in de totstandkoming en de distributie van raadsvoorstellen.
Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen is gestandaardiseerd en bekend in de gemeentelijke organisatie.
Het proces van totstandkoming en distributie van raadsvoorstellen is efficiënt vormgegeven.

Inhoudelijke kwaliteit raadsvoorstellen

Overzichtelijkheid
Het voorstel geeft een overzicht van aspecten die een rol kunnen spelen op het betreffende beleidsterrein
Het voorstel maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaak (hoofdzaak prominent in beeld, aanvullende informatie in bijlagen). Focus van het voorstel ligt niet op uitwerking van details, maar op hoofdlijnen
In het voorstel wordt een overzicht gegeven van de benodigde/beschikbare middelen
Het voorstel geeft een overzicht van de mogelijke (financiële, personele, juridische) consequenties
Het voorstel maakt een inschatting van de termijn/tijdspad waarbinnen het plan uitgevoerd wordt
In het voorstel worden duidelijke beslispunten geformuleerd, zodat raadsleden weten waar ze Ja of Nee tegen zeggen.
Leesbaarheid
Het voorstel is kort en bondig geformuleerd
Het voorstel bevat een heldere inleiding, die ook voor mensen met minder kennis van zaken te begrijpen is
Het voorstel bevat een bondige samenvatting die de kernpunten van het voorstel helder en overzichtelijk formuleert
Het voorstel bevat een goed leesbare besluitenlijst (evt. door griffier opgesteld)

Volledigheid
Het voorstel gaat in op de aanleiding/voorgeschiedenis van het voorstel.
In het voorstel worden alternatieve beleidskeuzes genoemd (en de mogelijke effecten daarvan)
Het voorstel gaat in op de gevolgen en/of effecten van de aangeboden keuze(s)
Het voorstel besteedt aandacht aan de verdere procedure van besluitvorming
Het voorstel benoemt de van toepassing zijnde wet
Het voorstel bevat een juiste, balans tussen volledigheid van informatie en informatieoverload, op basis waarvan raadsleden efficiënt en gefundeerd een keuze kunnen maken
Beslispunten worden onderbouwd met argumenten voor (en evt. kanttekeningen tegen) de beslissing, zodat de raad een afgewogen keuze kan maken
Het voorstel gaat in op de wijze waarop en wanneer burgers en belanghebbenden door de gemeente geïnformeerd of betrokken zullen/moeten worden bij de plannen

Bijlage 6 Overzicht gehanteerde figuren en tabellen

Figuur/tabel	Titel	Pagina
3.1	Vergelijking totstandkoming raadsvoorstellen in 3 gemeenten	13
3.2	Normenkader Hellendoorn proces totstandkoming en distributie raadsvoorstellen	15
3.3	Normenkader Rijssen-Holten proces totstandkoming en distributie raadsvoorstellen	17
3.4	Normenkader Wierden proces totstandkoming en distributie raadsvoorstellen	19
4.1	Gemiddelde score per criterium Hellendoorn	22
4.2	Gemiddelde score per criterium Rijssen-Holten	25
4.3	Gemiddelde score per criterium Wierden	27

Bijlage 7 Gemiddelde scores per norm per gemeente

Gemiddelde scores Hellendoorn

	Norm	Gemiddelde score
Overzichtelijkheid	Het voorstel geeft een overzicht van aspecten die een rol kunnen spelen op het betreffende beleidsterrein (schets beleidsterrein)	3,1
	Het voorstel maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaak (hoofdzaak prominent in beeld, aanvullende informatie in bijlagen). De focus van het voorstel ligt niet op uitwerking van details, maar op hoofdlijnen	3,1
	In het voorstel wordt een overzicht gegeven van de benodigde middelen en/of geeft een overzicht van de verwachte (financiële, personele, juridische) consequenties/neveneffecten	3,2
	Het voorstel maakt een inschatting van de termijn/tijdspad waarbinnen het plan uitgevoerd wordt	3,3
	In het voorstel worden duidelijke beslispunten geformuleerd, zodat raadsleden weten waar ze Ja of Nee tegen zeggen.	3,0
	Totaalscore overzichtelijkheid	3,1
	Leesbaarheid	Het voorstel is kort en bondig geformuleerd
Het voorstel bevat een heldere inleiding, die ook voor mensen met minder kennis van zaken te begrijpen is (kan overlappen met samenvatting)		3,2
Het voorstel bevat een bondige samenvatting die de kernpunten van het voorstel helder en overzichtelijk formuleert		2,8
Het voorstel bevat een goed leesbaar besluit (evt. door griffier opgesteld)		2,9
Totaalscore leesbaarheid		3,0
Volledigheid	Het voorstel gaat in op de aanleiding/voorgeschiedenis van het voorstel	3,3
	In het voorstel worden alternatieve beleidskeuzes genoemd (en de mogelijke effecten daarvan)	1,3
	Het voorstel besteedt aandacht aan de verdere procedure van besluitvorming	3,2
	Het voorstel gaat in op de gevolgen en/of de effecten van het voorstel (+ wat wil men met het voorstel bereiken -doel)	3,4
	Het voorstel benoemt de van toepassing zijnde wet	2,5
	Het voorstel bevat een juiste, balans tussen volledigheid van informatie en informatieoverload, op basis waarvan raadsleden efficiënt en gefundeerd een keuze kunnen maken	2,7
	Beslispunten worden onderbouwd met argumenten voor (en evt. kanttekeningen tegen) de beslissing, zodat de raad een afgewogen keuze kan maken	3,0
	Het voorstel gaat in op de wijze waarop en wanneer burgers en belanghebbenden door de gemeente geïnformeerd of betrokken zullen/moeten worden bij de plannen	1,0
	Totaalscore volledigheid	2,6

Gemiddelde scores Rijssen-Holten

	Norm	Gemiddelde score
Overzichtelijkheid	Het voorstel geeft een overzicht van aspecten die een rol kunnen spelen op het betreffende beleidsterrein (schets beleidsterrein)	3,1
	Het voorstel maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaak (hoofdzaak prominent in beeld, aanvullende informatie in bijlagen). De focus van het voorstel ligt niet op uitwerking van details, maar op hoofdlijnen	3,5
	In het voorstel wordt een overzicht gegeven van de benodigde middelen en/of geeft een overzicht van de verwachte (financiële, personele, juridische) consequenties/neveneffecten	3,3
	Het voorstel maakt een inschatting van de termijn/tijdspad waarbinnen het plan uitgevoerd wordt	3,7
	In het voorstel worden duidelijke beslispunten geformuleerd, zodat raadsleden weten waar ze Ja of Nee tegen zeggen.	3,8
	Totaalscore overzichtelijkheid	3,5
	Leesbaarheid	Het voorstel is kort en bondig geformuleerd
Het voorstel bevat een heldere inleiding, die ook voor mensen met minder kennis van zaken te begrijpen is (kan overlappen met samenvatting)		3,4
Het voorstel bevat een bondige samenvatting die de kernpunten van het voorstel helder en overzichtelijk formuleert		2,2
Het voorstel bevat een goed leesbaar besluit (evt. door griffier opgesteld)		3,7
Totaalscore leesbaarheid		3,3
Volledigheid	Het voorstel gaat in op de aanleiding/voorgeschiedenis van het voorstel	3,4
	In het voorstel worden alternatieve beleidskeuzes genoemd (en de mogelijke effecten daarvan)	1,7
	Het voorstel besteedt aandacht aan de verdere procedure van besluitvorming	2,7
	Het voorstel gaat in op de gevolgen en/of de effecten van het voorstel (+ wat wil men met het voorstel bereiken -doel)	3,7
	Het voorstel benoemt de van toepassing zijnde wet	2,0
	Het voorstel bevat een juiste, balans tussen volledigheid van informatie en informatieoverload, op basis waarvan raadsleden efficiënt en gefundeerd een keuze kunnen maken	3,3
	Beslispunten worden onderbouwd met argumenten voor (en evt. kanttekeningen tegen) de beslissing, zodat de raad een afgewogen keuze kan maken	2,7
	Het voorstel gaat in op de wijze waarop en wanneer burgers en belanghebbenden door de gemeente geïnformeerd of betrokken zullen/moeten worden bij de plannen	2,3
	Totaalscore volledigheid	2,7

Gemiddelde scores Wierden

	Norm	Gemiddelde score
Overzichtelijkheid	Het voorstel geeft een overzicht van aspecten die een rol kunnen spelen op het betreffende beleidsterrein (schets beleidsterrein)	2,9
	Het voorstel maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaak (hoofdzaak prominent in beeld, aanvullende informatie in bijlagen). De focus van het voorstel ligt niet op uitwerking van details, maar op hoofdlijnen	3,0
	In het voorstel wordt een overzicht gegeven van de benodigde middelen en/of geeft een overzicht van de verwachte (financiële, personele, juridische) consequenties/neveneffecten	2,4
	Het voorstel maakt een inschatting van de termijn/tijdspad waarbinnen het plan uitgevoerd wordt	2,9
	In het voorstel worden duidelijke beslispunten geformuleerd, zodat raadsleden weten waar ze Ja of Nee tegen zeggen.	3,7
	Totaalscore overzichtelijkheid	3,0
	Leesbaarheid	Het voorstel is kort en bondig geformuleerd
Het voorstel bevat een heldere inleiding, die ook voor mensen met minder kennis van zaken te begrijpen is (kan overlappen met samenvatting)		1,6
Het voorstel bevat een bondige samenvatting die de kernpunten van het voorstel helder en overzichtelijk formuleert		1,0
Het voorstel bevat een goed leesbaar besluit (evt. door griffier opgesteld)		3,5
Totaalscore leesbaarheid		2,3
Volledigheid	Het voorstel gaat in op de aanleiding/voorgeschiedenis van het voorstel	3,4
	In het voorstel worden alternatieve beleidskeuzes genoemd (en de mogelijke effecten daarvan)	1,2
	Het voorstel besteedt aandacht aan de verdere procedure van besluitvorming	3,0
	Het voorstel gaat in op de gevolgen en/of de effecten van het voorstel (+ wat wil men met het voorstel bereiken -doel)	2,0
	Het voorstel benoemt de van toepassing zijnde wet	2,0
	Het voorstel bevat een juiste, balans tussen volledigheid van informatie en informatieoverload, op basis waarvan raadsleden efficiënt en gefundeerd een keuze kunnen maken	2,6
	Beslispunten worden onderbouwd met argumenten voor (en evt. kanttekeningen tegen) de beslissing, zodat de raad een afgewogen keuze kan maken	2,8
	Het voorstel gaat in op de wijze waarop en wanneer burgers en belanghebbenden door de gemeente geïnformeerd of betrokken zullen/moeten worden bij de plannen	1,1
	Totaalscore volledigheid	2,3

Bijlage 8 Sjabloon raadsvoorstel Hellendoorn

Punt : voorbeeld
* Het nummer wordt genoteerd door het Secretariaat

Aan de raad

Samenvatting:

* Geef in maximaal 3 regels een samenvatting van dit Raadsvoorstel. Qua lay-out 'cursief'.

Aanleiding:

* Pagina: 51
Waarom wordt dit raadsvoorstel geschreven? Geef de aanleiding tot het schrijven van dit raadsvoorstel aan. Hoe is de huidige situatie en waarom is dat een probleem?

Doelstelling:

* Omschrijf wat het doel is van het beleid, bij voorkeur een doel dat 'meetbaar' is. Beschrijf de gewenste situatie. Waar willen we naar toe?

Oplossing:

* Wat zijn eerdere besluiten geweest ten aanzien van dit onderwerp (tip: houd dit kort, alleen de hoofdlijn is belangrijk, de rest kan eventueel in de bijlagen). Geef aan welke keuze het college van B en W heeft gemaakt om van de bestaande (probleem)situatie naar de gewenste situatie te komen.

Geef op deze plaats alleen de hoofdlijnen aan, verwijs voor overeenkomsten of tekeningen naar bijlagen. Voor reglementen, voorschriften bij een bestemmingsplan of verordeningen (hierna te noemen: verordening) kun je de macro 'raadsbesluit' gebruiken. Geef in dat geval hier aan dat er een apart raadsbesluit voor de verordening is en voeg deze achter het raadsvoorstel.

Dit raadsvoorstel mag maximaal 2 A4-tjes beslaan (lettertypen Universe 10-punt).

Effecten:

* Pagina: 51
Geef hier ten aanzien van de doelstelling aan wat je gaat meten om te kijken of je voorgestelde beleid effect heeft. Geef ook aan hoe je dit aan de Raad of raadscommissies gaat rapporteren.

Planning:

* Wanneer wordt het door het college van B en W voorgestelde beleid gerealiseerd en geëvalueerd?

Voorstel:

* Geef hier puntsgewijs een opsomming van het voorstel van het college van B en W aan de Raad. Gebruik voor deze opsomming letters (a, b, c, d, etc.).

Nijverdal, mei 2008

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

De secretaris, de burgemeester,
Drs. J. van der Noordt, ir. J.J. van Overbeeke

Advies commissie(s):

* Geef in eigen woorden kort aan wat het advies is van de commissie(s) waarin dit onderwerp is besproken.

Nr. 08INT00664

Nijverdal, 16 mei 2008

Aldus besloten,

De raad van Hellendoorn,

De griffier,

de voorzitter,

voorstel van het college aan de raad

Rijssen, 14 mei 2008

raadsvergadering:
agendanummer:
opgemaakt door:
portefeuillehouder:
begrotingshoofdstuk:
karakter: besluitvormend

onderwerp:

te besluiten tot c.q. beslispunten:

1. a

1. inleiding

2. beoogd effect

3. argumenten

4. kanttekeningen

5. draagvlak

6. aanpak / uitvoering

7. communicatie

8. financiën

9. raadsprogramma

10. samenvatting website

achterliggende documenten:

1.

besluit gemeenteraad

raadsvergadering:
agendanummer:

onderwerp:

overwegingen:

besluit:

te besluiten tot c.q. beslispunten:

besluit genomen in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Rijssen-Holten op:

DRS. H.A.J. VAN DE VLIERT
griffier

DRS. MR. B. KOELEWIJN
voorzitter

GEMEENTE WIERDEN

Aan de raad

Wierden, 14 mei 2008

Agendapunt:

Nummer: 20080055
Onderwerp: voorbeeld

Doelstelling:

Antwoord op de vraag: waarom doe ik dit c.q. waarom wil het college dit

Beoogd effect:

Antwoord op de vraag: wat wil ik c.q. wat wil het college hiermee bereiken = altijd een meetbaar effect. Indien niet aan te geven: veld niet invullen en tussenkop wissen

Aanleiding

Aanleiding/het kader tot het advies (b.v. een verzoek). Wat is de centrale vraag van de tekst ?

Informatie (meningsvorming)

Voorgeschiedenis

Welk beleid is over dit onderwerp ontwikkeld ?/ Wat is de voorgeschiedenis

Knelpunten

Welke knelpunten doen zich voor ? Per knelpunt: Wat is het probleem precies ?
Waarom is het een probleem ? Wat zijn de oorzaken ?

Randvoorwaarden

Wat zijn de randvoorwaarden voor de oplossingen ?

Oplossing(en)

Een betoog, waarin een of meer oplossingen worden beschreven en beoordeeld. Per oplossing: Wat houdt deze maatregel in ? wat zijn de voordelen ? Wat zijn de nadelen?
Wat heeft inspraak opgeleverd ?

Keuze voor een oplossing en onderbouwing daarvan

Het besluit van het college opnemen. Indien gelijk aan het voorstel (verderop): wissel !

Planning

Verdere procedure en planning aangeven (zie relatie met planning van grote klussen/werkplan)

Voorstel:

Voorstel van het college aan de raad

Burgemeester en wethouders van Wierden,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J.C. Koldeweid L.B. Kobes

Bijlage: concept-raadsbesluit

Bijlage 11 Raadsvoorstel Hellendoorn bestuurlijke samenwerking

Punt Vernieuwing bestuurlijke samenwerking in Twente

Aan de raad

Samenvatting:

De regioraad heeft op 29 november 2006 ingestemd met het toezenden van een 7-tal documenten aan de gemeenten in Twente. Deze documenten hangen samen met de nota "Van Vorm en Beweging". Het betreft de volgende documenten:

- 1. Het statement "Naar een sterker Twente"*
- 2. Agenda voor Twente: samen realiseren*
- 3. Verordening bestuurscommissie Netwerkstad*
- 4. Verordening bestuurscommissie Landelijke Gemeenten*
- 5. Eenduidige terugkoppelingsprocedure naar individuele gemeenten*
- 6. Samenwerkingsverklaring tussen gedeputeerde staten van Overijssel en dagelijks bestuur Regio Twente*
- 7. Wijziging Regeling Regio Twente*

Voorgesteld wordt:

- aan het dagelijks bestuur van de Regio Twente mee te delen dat de documenten 1, 2 en 6 u geen aanleiding geven tot het maken van opmerkingen;*
- aan het dagelijks bestuur van de Regio Twente mee te delen dat u voorstelt aan artikel 3, tweede lid van de documenten 3 en 4 toe te voegen de woorden "of een in het eerste lid onder a. bedoelde aanwijzing is ingetrokken";*
- ten aanzien van document 5 uit te spreken dat een betere/tijdigere toezending van stukken van de Regio Twente wordt verwacht, niet alleen van regioraadstukken, maar ook van vergaderstukken voor bestuurscommissies, portefeuillehouders- en ambtelijke overleggen;*
- in te stemmen met de wijziging van de Regeling Regio Twente overeenkomstig document 7 en dit mee te delen aan het dagelijks bestuur van de Regio Twente.*

Aanleiding:

Sinds 1 januari 2006 heeft de Regio Twente de status van plusregio als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Om de samenwerking in Twente nieuw elan te geven, heeft de voorzitter van de regio, de heer P.E.J. den Oudsten, in 2005 een hoofdlijnennotitie, genaamd "Van Vorm en Beweging" opgesteld, waarin hij de contouren schetst van de vernieuwde samenwerking in Twente als plusregio. De hoofdlijnennotitie bevatte de volgende voorstellen:

- 1. Instemming met de Samenwerkingsverklaring tussen Gedeputeerde Staten en het dagelijks bestuur van de Regio Twente namens de Twentse gemeenten, met de Agenda voor Twente als basis.*
- 2. Instemming met het instellen van twee commissies: een bestuurscommissie voor de Netwerkstad en een commissie voor het landelijke gebied. Aan de bestuurscommissie voor het stedelijke gebied de uitoefening toe te kennen van de Wgr-plus taken die door de Regioraad*

aan de bestuurscommissie worden overgedragen zover deze betrekking hebben op de Wgr-plustaken of intensivering ervan alsmede andere taken, zoals opgenomen in de evaluatie Netwerkstad november 2005. De samenstelling, aard en bevoegdheden van de commissie voor het landelijke gebied baseren op nader door de gemeenten, die het aangaat, te onderbouwen strategische activiteiten/thema's in het landelijke gebied.

3. Instemming met een stemverhouding voor onderwerpen/taken en bevoegdheden die niet aan de bestuurscommissie Netwerkstad zijn overgedragen, die bestaat uit een model waarbij een meerderheid nodig is van 2/3 van het aantal uitgebrachte stemmen.
4. Als samenstelling van de regioraad te kiezen voor het model waarbinnen elke gemeente in de regioraad 2 leden krijgt: 1 uit het college en 1 uit de raad. Voorzitter is de burgemeester van de grootste gemeente. Hij wordt voor zijn gemeente niet gerekend tot de 2 leden als hierboven vermeld. Daarnaast zijn er 4 DB-leden die afkomstig zijn uit de regio raadsleden die collegelid zijn. Indien een gemeente een DB-lid heeft, geeft dit geen recht op een extra plaats in de regio raad.
5. Aan de bestuurlijke opdrachtgevers, onder leiding van de voorzitter van de Regio Twente, opdracht geven tot verdere uitwerking van deze hoofdlijnen met inachtneming van de in de notitie opgenomen oplevermomenten.

De gemeenten Dinkelland, Haaksbergen, Hellendoorn, Losser, Rijssen-Holten, Tubbergen en Wierden waren van mening dat de nota "Van Vorm en Beweging" in onvoldoende mate een evenwichtige verhouding waarborgde tussen stad en platteland. Zij hebben tijdens de regio raadsvergadering van 1 maart 2006 het volgende amendement ingediend:

- de instelling van een territoriale bestuurscommissie voor het landelijke gebied, bestaande uit vertegenwoordigers uit de landelijke gemeenten, met taken gerelateerd aan de Wgr plus en waar mogelijk andere taken en een strategische "Agenda voor het landelijke gebied" met bijbehorende projectenlijst en investeringsprogramma, deelname in deze commissie door de provincie als vertegenwoordiger van het democratisch gekozen middenbestuur en vormgeving van de relatie met de Netwerkstad door over en weer een vertegenwoordiger in deze commissie zitting te laten nemen;
- een stemverhouding in het algemeen bestuur van de Regio Twente waarbij besluiten worden genomen door een gekwalificeerde meerderheid van 2/3 van het aantal gemeenten;
- de garantie aan de landelijke gemeenten dat ook in de toekomst deze gemeenten blijvend kunnen voorzien in de eigen behoeften aan nieuw te bouwen woningen en bedrijven;
- toerekening van de kosten en inkomsten op basis van taken en projecten per commissie, waarbij dus de kosten en inkomsten van en voor de steden voor rekening van de steden komen en omgekeerd t.a.v. het platteland.

Tijdens de regio raadsvergadering van 1 maart 2006 is besloten tot:

1. de instelling van een commissie stedelijk gebied ex artikel 112 WGR met de huidige taken van de Netwerkstad en grondbeleid en de instelling van een gelijkwaardige landelijke bestuurscommissie waarbij vorm, inhoud, bevoegdheden en samenstelling worden bepaald door de helft + 1 van het aantal gemeenten;
2. de deelname in deze commissies door de provincie als vertegenwoordiger van het democratisch gekozen middenbestuur;
3. een stemverhouding in het algemeen bestuur van de Regio Twente waarbij voor de volgende met name genoemde zaken 2/3 van het aantal inwoners en 2/3 van het aantal gemeenten geldt: Grondbeleid, Structuur Regio Twente en Regionale Structuurvisie (RSV). Voor de overige zaken geldt de helft + 1 van het aantal gemeenten;
4. de garantie, voor zover het de bevoegdheden van de Regio Twente betreft, aan de landelijke gemeenten dat zij ook in de toekomst kunnen voorzien in de eigen behoefte aan nieuw te bouwen woningen en bedrijven;
5. de normale financiële kostentoerekening naar rato van het aantal inwoners blijft gehanteerd. Specifieke projecten, die alleen door specifieke gemeenten worden uitgevoerd, komen voor rekening van de desbetreffende gemeenten.

De vraag was of het besluit van de regio raad van 1 maart 2006 voldoende tegemoet kwam aan de eisen van de landelijke gemeenten, zoals die zijn neergelegd in eerdergenoemd amendement. Voor wat betreft de stemverhoudingen, het voorzien in de eigen lokale behoefte aan woningen en bedrijventerreinen en de financiële toerekening, werd die vraag positief beantwoord. Over de samenstelling en bevoegdheden van de commissie landelijke gemeenten bestond echter nog geen

duidelijkheid. Weliswaar is besloten tot de instelling van een gelijkwaardige landelijke bestuurscommissie, maar het besluit van de regiораad liet de mogelijkheid open dat een functionele in plaats van een territoriale bestuurscommissie in het leven werd geroepen (in een functionele bestuurscommissie zijn alle aan de Regio Twente deelnemende gemeenten vertegenwoordigd waarbij de commissie een duidelijk omschreven taak uitoefent, terwijl aan een territoriale bestuurscommissie alleen de gemeenten binnen dat territorium deelnemen, waarbij de commissie in principe alle onder de gemeenschappelijke regeling vallende taken en bevoegdheden binnen dat territorium kan uitoefenen).

Gelet op dit open einde heeft de vorige raad op 2 maart 2006 besloten om ons college te machtigen met het dagelijks bestuur van de regio te onderhandelen en, afhankelijk van het onderhandelingsresultaat, een pro forma-verzoek tot uittreding uit de Regio Twente bij Gedeputeerde Staten van Overijssel in te dienen. Aangezien het onderhandelingsresultaat niet voor de volle 100% tegemoet kwam aan hun wensen, hebben de (colleges van burgemeester en wethouders van de) gemeenten Dinkelland, Hellendoorn, Losser, Rijssen-Holten, Tubbergen en Wierden op 31 maart 2006 een pro forma-verzoek tot uittreding bij Gedeputeerde Staten ingediend.

Na de indiening van het pro forma-verzoek zijn de onderhandelingen verder gegaan. Dit heeft ertoe geleid dat aan de wensen van de zes genoemde gemeenten tegemoet is gekomen. Daarop hebt u in de vergadering van 6 juli 2006 besloten het pro forma-verzoek tot uittreding in te trekken onder de voorwaarde dat de regiораad instemt met de nadere uitwerking van de notitie Van Vorm en Beweging. Dit laatste is gebeurd in de vergadering van de regiораad van 29 november 2006.

Doelstelling:

Bij brief van 11 december 2006 heeft het dagelijks bestuur van de Regio Twente, daartoe gemachtigd door de regiораad, de volgende documenten aan de deelnemende gemeenten toegezonden:

1. Het statement "Naar een sterker Twente"
2. Agenda voor Twente: samen realiseren
3. Verordening bestuurscommissie Netwerkstad
4. Verordening bestuurscommissie Landelijke Gemeenten
5. Eenduidige terugkoppelingsprocedure naar individuele gemeenten
6. Samenwerkingsverklaring tussen gedeputeerde staten van Overijssel en dagelijks bestuur Regio Twente
7. Wijziging Regeling Regio Twente

Ten aanzien van de stukken, genoemd onder 1. tot en met 6., wordt een reactie gevraagd, waar-na de regiораad tot (al dan niet gewijzigde) vaststelling zal overgaan. Ten aanzien van het stuk, genoemd onder 7., geldt dat de gemeenteraden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de aan de Regio Twente deelnemende gemeenten daartoe dienen te besluiten. Een wijziging van de regeling is vastgesteld indien tenminste 2/3 van de deelnemende gemeenten, omvattende tenminste 2/3 van het aantal inwoners, daarmee instemt. Verzocht is om de besluitvorming vóór 1 maart a.s. te laten plaatsvinden.

Met de bijgevoegde documenten wordt beoogd de samenwerking tussen de gemeenten in het verband van de Regio Twente te versterken en deze samenwerking in juridische documenten vast te leggen.

Oplossing:

Een aantal plattelandsgemeenten is bij de standpuntbepaling gezamenlijk opgetrokken in de discussie met de regio en de provincie. Enkele gemeenten hebben nog steeds grote moeite met de bevoegdheid van de regio ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkeling en laten de standpuntbepaling afhangen van de uitkomst. Een oplossing daarvoor kan gevonden worden door een RSV vast te stellen, waarin op voorhand wordt vastgelegd dat voor het stedelijke gebied een uitwerkingsplan in het kader van de RSV wordt opgesteld en dat voor het niet-stedelijke gebied het streekplan zal gelden (waarvoor de provincie verantwoordelijk is). Om de eenheid te bewaren lijkt het raadzaam deze oplossing te ondersteunen. Daarmee wordt ook tegemoet gekomen aan de wens van een aantal

gemeenten in het landelijke gebied – waaronder Hellendoorn – dat met name de gebieden ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en bedrijventerreinen tot het autonome taakgebied van de gemeenten behoren met de provincie als toetsers. Een bijkomend voordeel van deze optie is, dat in de toekomst verschillen van inzicht en belangen daaromtrent niet langer de sfeer en toonzetting binnen de samenwerking van de gemeenten bepalen.

De gemeente Dinkelland stelt zich daarnaast op het standpunt dat er aanleiding bestaat om de besluitvorming over de vernieuwing van de bestuurlijke samenwerking in Twente onder de Wgr-plus met zes maanden op te schorten, gerekend vanaf 1 april 2007. De aanleiding daarvoor zag de gemeente Dinkelland enerzijds in het standpunt van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, neergelegd in de discussienota “Maatwerk in het midden” dat de plusregio's buiten de randstad op termijn kunnen worden opgeheven, en de standpunten van de verschillende politieke partijen, die grotendeels bij de visie van de minister van BZK aansluiten.

Het dagelijks bestuur van de Regio Twente heeft in reactie daarop in een brief van 22 november 2006 aan alle regiogemeenten als zijn mening uitgesproken dat uitstel van de besluitvorming niet wenselijk is: enerzijds omdat al geruime tijd gewerkt wordt om de bestuurlijke organisatie van de intergemeentelijke samenwerking in Twente goed op een rij te krijgen en er van de discussies over de bestuurlijke organisatie een verlamme werking uitgaat op de bestuurlijke en ambtelijke organisatie van de Regio Twente, anderzijds omdat de toekomstige invulling van de het middenbestuur pas op de middellange termijn duidelijk is. Voor de standpuntbepaling over het middenbestuur is eerst vereist dat de taken en bevoegdheden van gemeenten, provincies en het Rijk in relatie tot elkaar worden beschouwd.

De laatste benaderingswijze spreekt ons op dit moment het meeste aan. De gevolgen van een eventuele benadering van het middenbestuur zullen op een later moment nader beschouwd moeten worden. Wij opteren derhalve voor het standpunt dat er nu moet worden doorgegaan, nu grotendeels aan de wensen van de landelijke gemeenten is tegemoet gekomen. Overigens betekent dit niet een onbeperkte financiële inzet. Wij brengen in dit verband onze toezegging, gedaan in de begrotingsvergadering van 14 november 2006, in herinnering om een brief aan het dagelijks bestuur van de Regio Twente te zenden, waarin de nullijn van de bijdrage aan de Regio wordt benadrukt, mede gezien de ontwikkelingen op het terrein van het middenbestuur. Aan deze toezegging is inmiddels uitvoering gegeven. De brief aan het dagelijks bestuur van de regio ligt voor u bij de stukken ter inzage.

Documenten 1 tot en met 7

Document 1 bevat het (Mission) Statement, een strategische visie van en op de Regio Twente. Het accent wordt gelegd op de economische versterking van Twente door volop gebruik te maken van het aanwezige opleidingspotentieel en landschap. Een goede infrastructuur wordt als randvoorwaarde gezien. Met dit Statement kan worden ingestemd. Document 2 (Agenda van Twente) bevat voorstellen om de visie uit document 1 te realiseren. Wij beschouwen dit als een eerste indicatie en nemen dit voor kennisgeving aan. De financiering van de voorstellen zal nauwlettend worden gevolgd (zie vorige alinea).

De documenten 3 en 4 bevatten de ontwerp-verordening bestuurscommissie Netwerkstad resp. de ontwerp-verordening bestuurscommissie Landelijke Gemeenten. Deze documenten zijn grotendeels gelijklopend. Eerstgenoemde verordening heeft betrekking op de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Hengelo en Oldenzaal, laatstgenoemde verordening op de resterende 9 gemeenten van de Regio Twente. Artikel 6 van beide verordeningen regelt de taken en bevoegdheden van de bestuurscommissies. In de toelichting op beide artikelen blijkt aan welke onderwerpen moet worden gedacht. Een cruciaal verschil tussen beide artikelen is dat aan de Netwerkstadgemeenten het vaststellen en uitvoeren van grondbeleid is overgedragen en aan de landelijke gemeenten niet.

In artikel 3, tweede lid van beide ontwerp-verordeningen is bepaald dat het lidmaatschap van een bestuurscommissie eindigt op de dag dat het lid de hoedanigheid, op grond waarvan hij is aangewezen, niet meer bezit. Wij stellen voor daaraan toe te voegen “of een in het eerste lid onder a. bedoelde aanwijzing is ingetrokken”. Het is immers niet denkbeeldig dat gedurende de raadsperiode een portefeuillewisseling in het college plaatsvindt, waardoor het lidmaatschap van de bestuurscommissie en de portefeuille in het college niet meer op elkaar aansluiten. Voor dat geval is het gewenst dat een ander collegelid tot lid van de bestuurscommissie kan worden aangewezen.

Document 5 (Eenduidige terugkoppelingsprocedure naar individuele gemeenten) geeft ons aan-leiding op te merken dat de verzending van vergaderstukken door de Regio Twente nog niet vlekkeloos verloopt. Het betreft dan vooral de stukken voor bestuurscommissies en portefeuillehouder- en ambtelijke overleggen, maar ook stukken voor de regiораad worden niet altijd aan de goede personen binnen de ambtelijke organisatie verzonden. Dit behoeft wat ons betreft verbetering.

De laatste alinea impliceert dat (minimaal) eenmaal per jaar de terugkoppeling door portefeuillehouders aan u plaatsvindt van regioaangelegenheden. Naar onze mening dient dit ook voor de terugkoppeling door de leden van de regiораad te gelden.

Document 6 regelt de samenwerking van het dagelijks bestuur (namens de Twentse gemeenten) en Gedeputeerde Staten van Overijssel. Dit document geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Document 7 bevat enkele, door het aannemen van de nota "Van Vorm en Beweging", noodzakelijke wijzigingen van de Regeling Regio Twente. Het betreft het aantal regiораadsliden per gemeente (na inwerkingtreden van de wijziging mag Hellendoorn 2 i.p.v. 1 regiораadslid aanwijzen), de als gevolg daarvan gewijzigde stemwaarden, het aanwijzen van de burgemeester van Enschede als voorzitter van de regiораad en het benoemen van de besluiten, die met versterkte meerderheid moeten worden genomen. Verder bevat dit document de instemming met de door de regiораad uitgesproken garantie dat de landelijke gemeenten, voor zover het de bevoegdheden van de Regio Twente betreft, ook in de toekomst kunnen voorzien in de eigen behoefte aan nieuw te bouwen woningen en bedrijven. Dit document geeft ons evenmin aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Effecten:

Door het accorderen van de hiervoor genoemde documenten ontstaat duidelijkheid omtrent het mission statement van de Regio Twente, de daarbij behorende agenda alsmede de posities van enerzijds de stedelijke gemeenten en anderzijds de landelijke gemeenten. De Agenda van Twente zal in aansluiting hierop nader onderwerp van discussie zijn.

Planning:

De regiораad zal in zijn vergadering van 21 maart 2007 besluiten over de documenten 1 tot en met 5, die meteen daarop in werking kunnen treden. Document 6 zal na 21 maart 2007 worden vastgesteld door het dagelijks bestuur van de regio en Gedeputeerde Staten van Overijssel. De wijziging van de Regeling Regio Twente gaat in nadat tenminste 2/3 van het aantal gemeenten omvattende 2/3 van het aantal inwoners daartoe heeft besloten.

Voorstel:

Wij stellen u voor:

- aan het dagelijks bestuur van de Regio Twente mee te delen dat de documenten 1, 2 en 6 u geen aanleiding geven tot het maken van opmerkingen;
- aan het dagelijks bestuur van de Regio Twente mee te delen dat u voorstelt aan artikel 3, tweede lid van de documenten 3 en 4 toe te voegen de woorden "of een in het eerste lid onder a. bedoelde aanwijzing is ingetrokken";
- ten aanzien van document 5 uit te spreken dat een betere/tijdigere toezending van stukken van de Regio Twente wordt verwacht, niet alleen van regiораadstukken, maar ook van vergaderstukken voor bestuurscommissies, portefeuillehouders- en ambtelijke overleggen;
- in te stemmen met de wijziging van de Regeling Regio Twente overeenkomstig document 7 en dit mee te delen aan het dagelijks bestuur van de Regio Twente.

Nijverdal, 23 januari 2007

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

De secretaris,

de burgemeester,

Drs. J. van der Noordt,

ir. J.J. van Overbeeke

Nr. 07INT00025

Nijverdal, 13 maart 2007

Aldus besloten,

De raad van Hellendoorn,

De griffier,

de voorzitter,

Advies commissie(s):

De commissie algemene bestuurlijke zaken en middelen stemt ermee in dat dit voorstel wordt voorgelegd aan de raad.

GEMEENTE WIERDEN

Aan de raad

Wierden, 15 maart 2007

Nummer: 20070015

Onderwerp: Verbetering imago van de gemeenteraad

Doelstelling:

Het presidium wil via een openbaar debat in de raad duidelijkheid verkrijgen over de bij de politieke partijen heersende opvattingen over het imago van de gemeenteraad.

Aanleiding:

Op 30 januari 2007 heeft het raadslid drs. J.R.J. van Maasacker via een mailbericht aan de fractievoorzitters in de raad (zie onder informatie), vraagtekens gesteld bij het in zijn ogen negatieve imago van de politiek in Wierden. Het presidium heeft deze mail en de mede daaruit voortvloeiende ontwikkelingen ten aanzien van de positie van drs. J.R.J. van Maasacker als raadslid, betrokken bij een discussie over de uitkomsten van de raadsretraite van december 2006 functie. Bij die gelegenheid is gesproken over de noodzaak van de versterking van de betrokkenheid van het publiek bij het werk van de raad. Het presidium is van mening, dat er voldoende aanleiding is om de fracties in de raad uit te nodigen om over de stellingen van de heer Van Maasacker in een openbare raadsvergadering met elkaar een debat te voeren. Het presidium heeft daarnaast de voorzitters van de raadsfracties en de heer Van Maasacker gevraagd om ook de mailberichten die betrekking hebben op het genoemde mailbericht van de heer Van Maasacker voor de discussie te beschikking te stellen. De berichten zijn in een bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Informatie (meningsvorming):

----- Original Message ----- From: "Jos. R.J. van Maasacker" <maasacker@home.nl> To: "Bert Klaas" <bertklaas@home.nl> Cc: "Wim Goosen" <wgoosen@home.nl>; "Hans Bekke" <hansbekke@home.nl>; "Felix Timmerman" <ftimmerman@home.nl> Sent: Monday, January 29, 2007 11:18 AM Subject: Re: 30 jan

Beste mensen,

Bert heeft gistermiddag een bericht verstuurd waarin ik me geheel in kan vinden. Ik wil een bepaald facet wat aanscherpen: het voortdurend, onder andere namen bijeenkomen van burgemeester en vier fractievoorzitters.

We noteren: 1) seniorenconvent; 2) presidium 3) losse gesprekken van de vier met de burgemeester.

Ongetwijfeld allemaal heel nuttig, maar slecht voor de algehele transparantie. Een van de klachten die ik "op straat hoor" luidt: "In wierden is alles al voorgekookt".

Ik kan het niet weerspreken. Ik vind het slecht voor ons imago, slecht voor het Wierdense imago. Slecht voor ons als raadslid. Raadslid: wie wil het nog zijn? Waarom treuren we als de opkomst bij verkiezingen alweer lager is dan de vorige keer? We zijn zelf de oorzaak daarvan. De burger ervaart niet waar het werkelijk om gaat. Alle scherpe kantjes worden vooraf weggepoetst. Wierden is een a-politieke gemeente geworden. Lege tribunes tijdens de Raadsvergadering. Vergaderingen met veelal A-stukken. Het is allemaal al suf gekookt. Als er dan toch eens een zaakje wordt opgerakeld (Roskam) is Leiden in last. Ook dat wordt allemaal in beslotenheid opgelost. Als regiofm en Roskam niet wakker waren geweest had de bevolking nooit iets hiervan ervaren.

Is de burgemeester hiervan de schuld? Neen. Wie dan wel? De mensen die zich telkens laten verleiden tot gesprekken in kleine kring. Dat zijn wij dus gewoon zelf. Felix die zich laat verleiden tot het voorlezen van een gemeenschappelijke verklaring. Moedig, maar niet goed voor het gevoel bij de burgers. Immers hij bevestigt op die manier dat er is afgesproken dat we er vier weken lang niet meer over zullen spreken.

Er gewoon ingetuind. Alles onder het tapijt, fractievoorzitters monddood, de burgervader vanavond als een trotse pauw bij de Rabobank, de breed gedragen visie van raad (Rabo en economische zaken passen niet bij elkaar. Het is allemaal niet slim) bruuskerend en de mening van het presidium aan zijn laars lappende. Fractievoorzitters, gekneveld, met duck-tape voor de mond. Waarom? Omdat we alles in kleine kring (deels besloten) doen. Nu weer een overleg over de (re)organisatie. Stuk dateert van oktober. Lang geleden gepland. Dus niet actueel en volgens mij niet belangrijk genoeg om in kleine kring te bespreken.

College is verantwoordelijk. Secretaris voert uit. Uitkomsten merken we wel. Die verantwoordelijkheid wordt bewust verbreed door de vier fractievoorzitters alvast te compromitteren. Als je de vier fractievoorzitter al "een beetje mee hebt", kan de raad niet meer moeilijk doen.

Dat proces snap je of je snapt het niet.

Zoals Cruyff het ooit een zei in het Boekje van Winsemius: "je gaat het pas zien als je het door hebt".

Organisatie (ambtenaren) is een beladen onderwerp geworden het afgelopen jaar. (zie discussies cda/cu/vvd-gb). Dus ook dat moet nu maar voortaan in kleine kring voorbesproken worden? Onzin.

Waarom die andere zaken (MJB + uitwerking programma's) ook in kleine kring moet snap ik ook al niet. Kan rechtstreeks naar ABZ.

Ik doe er niet aan mee.

Ben morgen niet aanwezig bij het torentjes overleg. Wel kom ik bij het vooroverleg rond de klok van zeven. Dat heeft een goede functie: elkaar informeren om zó open en transparant de vergadering voor te bereiden.

Tot slot: Is dit een aanklacht/ actie tegen LBK? Neen, helemaal niet. Slimme strateeg, goede burgemeester. Kanjer met een tomeloze energie.

Het gaat over onszelf en is daarmee een aanklacht tegen onszelf. tot slot: ik stel mij erg kwetsbaar op door op deze manier de zaken te benaderen en mijn visie te verspreiden. Doe me een lol en hang dit epistel niet aan de publieke klok. Voor intern gebruik: prima. voor verder overleg tussen ons allen: prima. Ik wil het algemene belang dienen en niet het belang van 1 partij, 1 persoon of wat dan ook.

Noot: op verzoek van een van de geadresseerden heb ik op dinsdag 30 januari 2007 besloten dat dit stuk een bredere verspreiding mag krijgen.

Van een van de fractievoorzitters heb ik begrepen dat hij aldus een discussie wil starten. Ik steun hem daarbij volledig.

JvM, 30/1/2007

Keuze voor een oplossing en onderbouwing daarvan:

De uitkomsten van een raadsbrede discussie over het imago van de raad, zou duidelijkheid moeten geven over de mogelijke relaties die er zijn tussen de mate van transparantie bij het totstandkomen van besluiten van de gemeenteraad en de mate waarin het publiek zich bij deze besluitvorming betrokken acht.

De volgende vragen zijn daarbij, wat het presidium betreft, van belang:

1. Hoe waarderen de raadsfracties het functioneren van de raad in het proces van besluitvorming en welke voorstellen voor verbetering kunnen zij neerleggen?
2. Welke hindernissen en knelpunten zien de fracties als het gaat om het succesvol realiseren van verbetervoorstellen?
3. Hoe kunnen hindernissen en knelpunten worden weggenomen?

Het presidium heeft zelf in een voorbereidenden discussie al geconcludeerd dat taken en functies van de instituten van de raad, en de verschillen daarin, via de gemeentelijke website van de bij het publiek onder de aandacht moet worden gebracht. Daarnaast stelt het presidium voor om de verslagen van de presidiumvergaderingen via de website voor het publiek toegankelijk te maken.

Met de uitkomsten van de discussie wil het presidium aan de raad nadere voorstellen doen voor versterking van het imago van de gemeenteraad van Wierden.

Voorstel:

1. Door middel van een openbaar debat in de raad voorstellen te doen gericht op de verbetering van het imago van de raad.
2. Bedoelde voorstellen mee te nemen in een door het presidium uit te werken plan.
3. Het publiek via de gemeentelijke website informeren over de taken en functie van het presidium, de agendacommissie en het seniorenconvent en de verschillen tussen deze instituten van de raad.
4. De verslagen van de vergaderingen van het presidium via de gemeentelijke website openbaar maken.

Het presidium van de raad van Wierden,
de griffier, de burgemeester,

drs. H.R. Lanning L.B. Kobes